

2018-05-07

Tid 2018-05-21, kl 18:30

Plats Alytus

Ärenden

Justering

- 1 Information från förvaltningen
- 2 Information om rehabenheten
- 3 Delårsrapport 1- *Handlingarna skickas ut separat*
- 4 Uppdrag interna effektiviseringar- *Handlingarna skickas ut separat*
- 5 Samla LSS myndighetsutövning och vissa insatser hos vård- och omsorgsnämnden
- 6 Ombyggnation av Allégården Utöka antal lägenheter”
- 7 Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg
- 8 Anmälningssärenden 2018
- 9 Delegationsbeslut

10 Ärenden från dialogforum

Tuva Lund (S)
Ordförande

Kerstin Frimodig
Nämndsekreterare

Gruppmöten:

S, V och MP: Träffas i Alytus kl 18.00 21 maj

Övriga partier: Träffas i Helges lokaler 17.30 21 maj

1

Information från förvaltningen(von/2018:3)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Information om lag kring ny boendeform för äldre- Beatrice Helmersson

Information om dataskyddsförordningen (GDPR) - Beatrice Helmersson

Månadsrapport- verksamhetsinformation - kvalitetschef Christina Almqvist

Information från förvaltningschefen

-investeringar och byggprojekt

2018-04-25

Dnr von/2018:3

Referens

Kerstin Frimodig

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Information om lag kring ny boendeform för äldre- Beatrice Helmersson

Information om dataskyddsförordningen (GDPR) - Beatrice Helmersson

Månadsrapport- verksamhetsinformation - kvalitetschef Christina Almqvist

Information från förvaltningschefen
-investeringar och byggprojekt

2

Information om rehabenheten(von/2018:46)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden biföll vid sammanträdet 2018-03-28 Tullingepartiets nämndinitiativ om att bjuda in förvaltningens rehabenhet till ett sammanträde för att informera om dess verksamhet.

Enhetschef Annelie Hedlund bjöds därför in till dagens sammanträde för att informera om enhetens verksamhet.

2018-04-27

Dnr von/2018:46

Referens

Kerstin Frimodig

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Information om rehabenheten

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att de tagit del av informationen.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden biföll vid sammanträdet 2018-03-28 Tullingepartiets nämndinitiativ om att bjuda in förvaltningens rehabenhet till ett sammanträde för att informera om dess verksamhet.

Enhetschef Annelie Hedlund bjöds därför in till dagens sammanträde för att informera om enhetens verksamhet.

Pia Bornevi

Vård- och omsorgschef

5

Samla LSS myndighetsutövning och vissa insatser hos vård- och omsorgsnämnden(von/2018:99)

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige flyttar ansvaret för den myndighetsutövning och utförardelar enligt LSS som idag finns hos socialnämnden till vård- och omsorgsnämnden.
2. Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för vård- och omsorgsnämnden att gälla från 2019-01-01.
3. Kommunfullmäktige beslutar att överflyttning av medel beslutas i samband med mål- och budget för 2019.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen föreslår att den myndighetsutövning och de insatser enligt LSS som idag ligger under socialnämndens ansvar, flyttas över till vård- och omsorgsnämnden från och med 1 januari/1 2019.

Med anledning av detta föreslår vi att vård- och omsorgsnämndens reglemente ändras enligt förslaget.

2018-04-26

Dnr von/2018:99

Referens

Jenny Torpman-Fredriksson

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Samla LSS myndighetsutövning och vissa insatser hos vård- och omsorgsnämnden

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige flyttar ansvaret för den myndighetsutövning och utförardelar enligt LSS som idag finns hos socialnämnden till vård- och omsorgsnämnden.
2. Kommunfullmäktige antar reviderat reglemente för vård- och omsorgsnämnden att gälla från 2019-01-01.
3. Kommunfullmäktige beslutar att överflyttning av medel beslutas i samband med mål- och budget för 2019.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen föreslår att den myndighetsutövning och de insatser enligt LSS som idag ligger under socialnämndens ansvar, flyttas över till vård- och omsorgsnämnden från och med 1 januari/1/2019.

Med anledning av detta föreslår vi att vård- och omsorgsnämndens reglemente ändras enligt förslaget.

Ärende

Vård- och omsorgsnämnden fick tillsammans med socialnämnden fick via UNO ett uppdrag att se över för- och nackdelar med nuvarande organisation där myndighetsutövning enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) finns på flera förvaltningar. Socialnämndens socialpsykiatri (SPE) har idag ansvar för att utreda och ta beslut enligt LSS endast i de fall en person tillhör socialpsykiatriens målgrupp (personkrets 3, LSS). Tidigare har vård- och omsorgsnämnden ansvarat för alla utredningar och beslut enligt LSS. Ansvaret för personkrets 3 (endast för de som har psykiska funktionsnedsättningar) flyttades över till socialförvaltningen i början av 2000-talet.

2018-04-26

Dnr von/2018:99

Ansökningar om insatser enligt LSS personkrets 3 för socialpsykiatriens målgrupp görs sällan och socialsekreterarna får därigenom ingen större erfarenhet av att handlägga LSS, vilken i flera delar skiljer sig från handläggning enligt Socialtjänstlagen (SoL). Det är endast ett fåtal personer som tillhör personkrets 3 utifrån psykiska funktionshinder som ansöker om och får beslut enligt LSS. Idag är det 7 personer som har beslut genom socialpsykiatrien. Genom att samla myndighetsutövningen enligt LSS i en nämnd skulle rättssäkerheten i utredning och beslut enligt LSS säkras. Det tydliggör även för medborgarna vart man ska vända sig för att ansöka om insatser enligt LSS.

Socialnämndens socialpsykiatri har även ansvaret för utförandet av de insatser som de beslutar om enligt LSS. Socialnämnden har idag endast anställda ledsagare, som är helt utanför övrig verksamhet. Vård- och omsorgsförvaltningen har en organisation för utförandet av de insatser som denna målgrupp kan få enligt LSS varför även de insatser som idag utförs av socialförvaltningen lämpligen flyttas över till vård- och omsorgsförvaltningen.

Fördelar med nuvarande organisation är att SPE har mer kunskap om psykiska funktionsnedsättningar än vad vård- och omsorgsförvaltningens handläggare har. Vidare kan de personer som tillhör personkrets 3 ha andra insatser genom socialförvaltningen vilket ger en kontinuitet då brukaren slipper ha handläggare på olika förvaltningar. För att minska risken för sämre beslut på grund av okunskap om målgruppen ska en tydlig rutin om samverkan i dessa fall upprättas.

Budget för utförandet är 775 232 kr för 2018. Med prisuppräknings för 2019 blir budget 905 665 kr. Dessa medel föreslås överföras i samband med övergången 2019.

Den förslagna förändringen innebär att nämndens reglemente behöver ändras genom att ta bort den mening som avser undantag för myndighetsutövning enligt LSS för socialnämndens målgrupp.

Pia Bornevi
Förvaltningschef

Bilaga
Vård- och omsorgsförvaltningens reglemente

Expedieras till
Kommunstyrelsen

BOTKYRKA KOMMUN

Författningssamling

Ordn nr

Sid

REGLEMENTE FÖR VÅRD- OCH OMSORGSNÄMNDEN

I anslutning till det som sägs i socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, andra författningar som reglerar socialtjänstverksamhet och bestämmelserna om en nämnd i kommunallagen gäller följande för vård- och omsorgsnämnden.

Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde

§ 1

Vård- och omsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Vård- och omsorgsnämnden svarar för

- handläggning samt utförande av insatser enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, ~~med undantag för vuxna personer med psykiska funktionshinder.~~ Nämnden ansvarar dock inte för utförandet av insatsen daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- daglig verksamhet/sysselsättning för yngre personer med demenssjukdom
- ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården
- administration och ekonomi kring kommunens trygghetsboendekoncept

Vård- och omsorgsnämnden ska vidare

- avge yttrande i ärenden som hör till nämndens verksamhetsområde
- följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och framföra sina synpunkter till berörda myndigheter om nämnden anser det påkallat,

BOTKYRKA KOMMUN

Författningssamling

Ordnr

Sid

-
- delta i utvecklingen av kommunens områdesarbete
 - kunskaps- och kompetensmässigt stödja kommunstyrelsen i den strategiska utvecklingen i kommunen.

Nämnden ska dessutom i egenskap av personalmyndighet för vård- och omsorgsförvaltningen besluta i personalärenden inom ramen för lag och avtal samt av kommunstyrelsen angivna riktlinjer/policy. Undantag gäller för ärenden där beslutsrätten åvilar kommunstyrelsen. Vidaredelegation från nämnden till tjänsteman ska framgå av en delegationsförteckning. Nämnden ansvarar för att förteckningen hålls aktuell. Arbetsuppgifter inom arbetsmiljöområdet enligt arbetsmiljölag och tillämpliga föreskrifter delegeras till förvaltningschef.

Nämnden beslutar om förändring av sin förvaltningsorganisation.

Nämnden är registeransvarig för de personregister som nämnden för i sin verksamhet.

Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande författningar, de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt bestämmelserna i detta reglemente.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 2

Vård- och omsorgsnämnden får fastställa avgifter inom sitt verksamhetsområde under förutsättning att frågan om avgiftsuttag är av mindre kommunalekonomisk betydelse och inte av principiell beskaffenhet.

Nämnden ska på det sätt som fullmäktige beslutar rapportera till fullmäktige hur fullmäktiges delegering utnyttjats.

Sammansättning

§ 3

Nämnden består av elva ledamöter och elva ersättare. Mandatperioden är fyra år räknat från den 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum.

BOTKYRKA KOMMUN

Författningssamling

Ordnr

Sid

Kommunfullmäktige utser ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande som tjänstgör under den löpande mandatperioden.

Kallelse till sammanträdena

§ 4

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en föredragningslista.

Kallelsen ska på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare senast sju dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av förslag till beslut och handlingar som ger information om ärendena på föredragningslistan. Tillägg till föredragningslistan ska tillställas ledamöter och ersättare senast tre dagar före sammanträdet. Ett ärende som inte tagits med på föredragningslistan får tas upp till avgörande på sammanträde endast om alla ledamöter är överens om det.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordförande eller vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den till åldern äldste ledamoten göra det.

Förhinder att delta i ett sammanträde

§ 5

En ledamot som är hindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till nämndens sekreterare.

Ersättarnas tjänstgöring

§ 6

Om en ledamot inte kan delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

BOTKYRKA KOMMUN

Författningssamling

Ordn nr

Sid

En ledamot som kommer under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra i den turordning som fullmäktige fastställer.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna skulle påverkas av detta får en ersättare som kommer under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare längre ner i turordningen. En ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna.

§ 7

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring p g a jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde p g a annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra bara om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Ersättare för ordföranden

§ 8

Om varken ordföranden eller en vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde utser nämnden en annan ledamot att leda sammanträdet. Fram till dess fullgör den till åldern äldsta ledamoten ordförandens uppgifter.

Om ordföranden p g a sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Justering av protokoll

§ 9

Protokollet justeras av ordföranden och minst en ledamot.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

7-1-5

5 (7)

BOTKYRKA KOMMUN
Författningssamling

Ordnr
Sid

BOTKYRKA KOMMUN

Författningssamling

Ordn nr

Sid

Reservation - särskilt yttrande, protokollsanteckning

§ 10

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det i form av en skriftlig reservation. Reservationen ska lämnas till nämndens sekreterare före justeringen av protokollet.

En ledamot och en ersättare har rätt att lämna ett särskilt yttrande. Ledamoten/ersättaren ska innan sammanträdet avslutas anmäla att ett yttrande kommer att avges och yttrandet ska lämnas till sekreteraren före protokollsjusteringen. Dessutom har en ledamot och en ersättare rätt att i protokollet få intaget en kort meningsyttring (protokollsanteckning).

Ordförandens uppgifter

§ 11

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen och i övriga delar av detta reglemente om ordförandens uppgifter ska nämndens ordförande

- 1 representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter och vid andra liknande tillfällen,
- 2 ansvara för beredningen av de ärenden som nämnden ska behandla och lägga fram förslag till beslut,
- 3 vara tillgänglig för allmänheten i rimlig omfattning,
- 4 bevaka att nämndens uppgifter fullgörs.

Nämndens förvaltning

§ 12

Nämnden biträds av vård- och omsorgsförvaltningen som lyder under nämnden.

Särskilda bestämmelser

§ 13

BOTKYRKA KOMMUN

Författningssamling

Ordn nr

Sid

Nämnden ska samarbeta med de kommunala nämnder och andra myndigheter som är berörda av nämndens verksamhet.

§ 14

Skrivelser från nämnden och andra handlingar som ska skrivas under av företrädare för nämnden undertecknas på det sätt som nämnden bestämmer.

Delgivning med nämnden sker med ordföranden eller med den eller de som nämnden utser.

6**Ombyggnation av Allégården "Utöka antal lägenheter (von/2018:30)****Förslag till beslut**

Vård- och omsorgsnämnden uppdrar åt tekniska förvaltningen att utöka antalet lägenheter på Allégårdens vård- och omsorgsboende från tidigare 58 lägenheter, till 60 lägenheter.

Sammanfattning

Nämnden beslutade vid sammanträdet 2018-02-20 att utreda möjligheten att utöka antalet platser på Allégården från 58 platser till 60 platser.

Tekniska förvaltningens byggprojektledare har i samråd med extern arkitekt bedömt att det finns möjlighet att tillföra ytterligare två lägenheter vid ombyggnation av Allégårdens vård- och omsorgsboende.

Detta medför att antalet vård- och omsorgsplatser kan utökas från tidigare beslutade 58 platser, till 60 platser. Ytan som tas i anspråk för två tillkommande lägenheter och avdelningsutrymmen utgörs av ytan för tillagningskökköket som nämnden beslutade (Von 2017:77) att inte bygga då boendets avdelningskök används istället.

2018-04-24

Dnr von/2018:30

Referens
Per BillstamMottagare
Vård- och omsorgsnämnden

Ombyggnation av Allégården – Utöka antal lägenheter

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden uppdrar åt tekniska förvaltningen att utöka antalet lägenheter på Allégårdens vård- och omsorgsboende från tidigare 58 lägenheter, till 60 lägenheter.

Sammanfattning

Nämnden beslutade vid sammanträdet 2018-02-20 att utreda möjligheten att utöka antalet platser på Allégården från 58 platser till 60 platser.

Tekniska förvaltningens byggprojektledare har i samråd med extern arkitekt bedömt att det finns möjlighet att tillföra ytterligare två lägenheter vid ombyggnation av Allégårdens vård- och omsorgsboende.

Detta medför att antalet vård- och omsorgsplatser kan utökas från tidigare beslutade 58 platser, till 60 platser. Ytan som tas i anspråk för två tillkommande lägenheter och avdelningsutrymmen utgörs av ytan för tillagningskökköket som nämnden beslutade (Von 2017:77) att inte bygga då boendets avdelningskök används istället.

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

Expedieras till
Tekniska nämnden
Kommunstyrelsen

7

Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg(von/2018:62)

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens utredning ”Rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning” (bilaga 1)
2. Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag ”Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg” (bilaga 2).
3. Vård- och omsorgsnämnden uppdrar åt förvaltningen att ta fram ett förslag till reviderade riktlinjer för handläggning enligt socialtjänsten, i enlighet med förslagen ovan, till nämnden i juni.

Sammanfattning

För att öka äldre Botkyrkabors möjlighet att själva bestämma över sina liv och vara aktiva medskapare i planering och utförande av stöd och insatser från kommunen, har förvaltningen fått i uppdrag av nämnden att ta fram ett förslag till självbestämmande inom vård och omsorg. Som svar på uppdraget har förvaltningen tagit fram förslaget ”Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg” i syfte att öka medborgarnas rätt att bestämma själva.

Förslaget föreslås införas 1 oktober 2018.

2018-03-14

Dnr von/2018:62

Referens

Emma Åberg
Lindha Constantinou

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg

Förslag till beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens utredning ”Rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning” (bilaga 1)
2. Vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag ”Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg” (bilaga 2).
3. Vård- och omsorgsnämnden uppdrar åt förvaltningen att ta fram ett förslag till reviderade riktlinjer för handläggning enligt socialtjänsten, i enlighet med förslagen ovan, till nämnden i juni.

Sammanfattning

För att öka äldre Botkyrkabors möjlighet att själva bestämma över sina liv och vara aktiva medskapare i planering och utförande av stöd och insatser från kommunen, har förvaltningen fått i uppdrag av nämnden att ta fram ett förslag till självbestämmande inom vård och omsorg. Som svar på uppdraget har förvaltningen tagit fram förslaget ”Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg” i syfte att öka medborgarnas rätt att bestämma själva.

Förslaget föreslås införas 1 oktober 2018.

Ärendet

För att öka äldre Botkyrkabors möjlighet att själva bestämma över sina liv och vara aktiva medskapare i planering och utförande av stöd och insatser från kommunen, har förvaltningen fått i uppdrag av nämnden att ta fram ett förslag till självbestämmande inom vård och omsorg. Uppdraget har formulerats i form av ett ordförandeförslag till svar på en motion från moderaterna om LOV i hemtjänsten (dnr 2013:60).

Förvaltningen har som svar på nämndens uppdrag tagit fram ett dokument där vi förtydligat vilka möjligheter till självbestämmande som medborgarna har gällande vård och omsorg (se förslag i bilaga 2). För att ytterligare stärka medborgarens rätt att bestämma har förvaltningen även lyft fram förslag på nya möjligheter till självbestämmande inom vård och omsorg i förslaget. Som en del i ett av dessa (rätt till upp till sex timmars service i hemmet) har förvaltningen utrett möjligheten att införa rätt till service i hemmet

2018-03-14

Dnr von/2018:62

genom förenklad handläggning (se genomförd utredning i bilaga 1). Införandet innebär att den enskilde själv avgör vilka insatser hen behöver, upp till en förbestämd nivå. Hur tiden planeras och disponeras avgör den enskilde tillsammans med utföraren, biståndshandläggaren konstaterar endast att grundläggande krav¹ uppfylls och fattar därefter ett beslut. Genom att införa rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning överlåter vi till den enskilde att själv avgöra om hen har behov av ett begränsat antal hemtjänsttimmar, vilket ger medborgarna ökade påverkansmöjligheter och möjlighet till självbestämmande. Förslaget föreslås gälla för Botkyrkabor som är 75 år eller äldre.

För att genomföra det framtagna förslaget ”rätt att bestämma själv inom vård och omsorg” i dess helhet behöver Myndighet informeras så att nödvändiga åtgärder, såsom förändringar i verksamhetssystem, ansökningsblanketter, olika typer av informationsmaterial, kan genomföras. Även informationen på kommunens hemsida behöver revideras och hemtjänst enheterna behöver få information om förändringen för att genomföra eventuella justeringar i arbetssätt och upplägg, främst kring uppstarten av nya hemtjänsttagare.

Utöver detta behöver vård- och omsorgsnämndens riktlinjer för handläggning enligt socialtjänstlagen revideras, i enlighet med förslagen ovan. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram ett förslag till reviderade riktlinjer till nämnden i juni.

Förslaget ”Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg” föreslås införas 1 oktober 2018.

Pia Bornevi
Vård- och omsorgschef

Bilaga

1. Utredning – Rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning
2. Förslag – Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg.

Expedieras till

¹ 1. Folkbokförd i Botkyrka kommun, 2. Bor i ordinärt boende, 3. Medborgaren är 75 år eller äldre, 4. Kan själv besluta, planera samt följa genomförandeplanen, 5. Endast ansöker om serviceinsatser.

2018-04-24

Dnr von/2018:62

Referens

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning

Inledning

Att själv få bestämma över sitt liv, så långt som möjligt, är en naturlig utgångspunkt. Att bestämma när och vad man ska äta, om man vill städa, och andra vardagliga ting är så självklart att de flesta inte ens reflekterar över det. Viljan av att ha kontroll minskar inte bara för att vi åldras och får ökade behov av stöd och hjälp. Tvärtom är det viktigt att våra medborgare upplever att känslan av självbestämmande lever kvar även om inte alla funktioner längre fungerar som de gjort.

Idag grundar sig alla former av hemtjänstinsatser på en ansökan från den enskilde, följt av en individuell biståndsbedömning där behovet utreds noga. Formen för utredningen är densamma oavsett hur omfattande stödbehovet är och oavsett vilken typ av insats medborgaren ansökt om.

För att möta våra medborgares individuella behov är det viktigt att brukare ges möjlighet att vara aktiva medskapare i planering och genomförande av stöd. Vissa beslut kan den enskilde medborgaren fatta själv och vissa kräver inblandning av kommunen. Det är dock alltid viktigt att den enskilde känner att hen själv bestämmer över sitt liv, vid all kontakt med kommunen.

Rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning

En viktig del i att känna kontroll och självbestämmande är att själv få avgöra vilka behov av hjälp och stöd man anser sig ha. Som en del i detta föreslår förvaltningen att nämnden inför rätten till service i hemmet genom förenklad handläggning. Införandet innebär att den enskilde själv avgör vilka insatser hen behöver, upp till en förbestämd nivå. Hur tiden planeras och disponeras avgör den enskilde tillsammans med utföraren, biståndshandläggaren konstaterar endast att grundläggande krav¹ uppfylls och fattar därefter ett beslut. Genom att införa rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning överlåter vi till den enskilde att själv avgöra om hen har behov av ett begränsat antal hemtjänsttimmar, vilket ger medborgarna ökade påverkansmöjligheter och möjlighet till självbestämmande.

¹ 1. Folkbokförd i Botkyrka kommun, 2. Bor i ordinärt boende, 3. Medborgaren är 75 år eller äldre, 4. Kan själv besluta, planera samt följa genomförandeplanen, 5. Endast ansöker om serviceinsatser.

Syfte

Syftet med att införa rätt till service genom förenklad handläggning är att äldre personer, som är vana att leva ett aktivt och självständigt liv, ska få fortsätta att ta ansvar och planera sitt vardagsliv. Införandet gör det enklare för den äldre att ta del av samhällets tjänster samtidigt som hen får större inflytande och kan fortsätta att vara ansvarig för sin vardagsplanering.

Införandet leder också till en förenklad administration kring biståndshandläggningen och frigör tid som direkt kan ägnas åt medborgarna såsom information, uppsökande arbete och uppföljningar.

Bakgrund

Under de senaste åren har ett antal kommuner börjat utveckla nya kompletterande modeller till den traditionella biståndsbedömningen inom hemtjänsten. Det innebär att man förenklat handlägningsprocessen för vissa typer av ansökningar, vanligtvis serviceinsatser. Med serviceinsatser avses främst praktisk hjälp med hemmets skötsel, exempelvis städning och tvätt, hjälp med inköp, ärenden och distribution av färdiglagad mat. Myndigheten för vårdanalys genomförde 2013 en kartläggning av kommunernas arbetsätt med förenklad hantering². Redan då erbjöd cirka 110 kommuner brukaren möjligheten att ansöka om vissa tjänster genom någon form av förenklad hantering och ytterligare ett 30-tal kommuner utredde förutsättningarna att introducera detsamma.

Kommuner som har infört eller planerar att införa förenklad handläggning av serviceinsatser motiverar det med att insatserna kan ha en förebyggande effekt och stärka hälsa och funktionsförmåga, genom att de äldre söker hjälp tidigare. Många äldre uppfattar dessutom förenklad handläggning som enklare och mindre besvärande i och med att behovet inte behöver utredas. Ytterligare argument är att de flesta äldre över en viss ålder behöver hjälp med vissa serviceinsatser, vilka därför sällan avslås. Införandet har även visat sig ge administrativa vinster genom det minskande antalet behovsbedömningar.

Förslaget

Förvaltningen har i arbetet med förslaget övervägt rätt till service genom förenklad handläggning främst utifrån följande tre aspekter:

- Typ av hemtjänstinsatser
- Begränsning i antal timmar
- Begränsning i ålder

² Kartläggning av kommuners arbetsätt för förenklad hantering och ökad flexibilitet, PM 2013:2

Införandet ska ses som ett komplement till rätten att få hemtjänst via individuell biståndsbedömning. Brukaren har alltid rätt till en traditionell biståndsprövning där gränserna för skälig levnadsnivå kan fastställas i en överklagningsprocess. Om medborgaren har behov av andra insatser eller har ett mer omfattande behov än vad som ryms inom förenklad handläggning, används traditionell handläggning. Samma gäller om handläggare anser att speciella skäl föreligger vid uppföljning, som till exempel att behov uppenbarligen inte finns.

Typ av hemtjänstinsatser

Förslaget gäller enbart serviceinsatser. Insatserna avlösning, ledsagning och stöd nattetid ingår inte i modellen då dessa insatser inte bör beviljas utan utredning. Med serviceinsatser avses insatser inom kategorin hemliv, dvs. städ av bostad, tvätt, renbäddning, hjälp med inköp och ärenden. Trygghetslarm är inte inkluderat i tidsramen, men sker genom förenklad handläggning.

Nya serviceinsatser kan läggas till och gamla dras ifrån, vilket då alltid ska dokumenteras. Handläggaren dokumenterar vid uppföljning och säkerställer att brukaren har reellt inflytande över planering och utförande.

Antal timmar

Rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning föreslås bara användas om behovet av tid motsvarar eller understiger sex timmar per månad. Antalet timmar bestäms i samband med ansökan utifrån medborgarens behov. Valet av gräns baseras på en genomgång av tagna beslut som visar att väldigt få ansökningar om insatser på upp till sex timmar i månaden får avslag. Förvaltningen gör därför bedömningen att sex timmar är det som ger mest mervärde för såväl medborgare som handläggare.

Ålder

Idag är det totalt cirka 1300 personer som har någon form av hemtjänst i Botkyrka kommun. Då behovet av serviceinsatser över lag uppkommer runt 75 års ålder eller senare, har förvaltningen gjort bedömningen att gränsen bör gå vid 75 års ålder. Utifrån statistik från 1 januari 2018 kan vi konstatera att mer än 70 procent av de som är i behov av hemtjänst är över 75 år. Då förslaget ska få en positiv verkan och göra en skillnad för medborgarna föreslår förvaltningen att rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning ska gälla för personer som är 75 år och äldre.

Från ansökan till utförande med förenklad handläggning

Processen börjar med att den enskilde vänder sig till förvaltningens handläggare eller kommunens servicecenter för att ansöka om hjälp i hemmet. Precis som vid individuell biståndsbedömning är det förvaltningens myn-

2018-04-24

Dnr von/2018:62

dighet som hanterar ansökan. Då ingen utredning krävs ser förvaltningen möjlighet att på sikt använda sig av handläggningsassistenter vid förenklad handläggning och på så sätt frigöra tid för biståndshandläggarna.

Förutsättningarna för en förenklad biståndshandläggning är att medborgaren:

- är 75 år eller äldre
- är folkbokförd i Botkyrka kommun
- bor i ordinärt boende
- själv kan besluta, planera samt följa genomförandeplanen
- endast ansöker om serviceinsatser

I de fall kraven för förenklad handläggning uppfylls, ska den enskilde informeras om möjligheten till förenklad handläggning. Information om detta ska även finnas på kommunens hemsida samt i det informationsbrev som skickas ut till de personer som fyller 80 år under året.

Ansökan kan ske via telefonsamtal eller genom ifyllande av en särskilt framtagen blankett. Om ansökan inte sker skriftligen, bekräftas det genom att den enskilde tar emot och inte motsätter sig beslutet.

Rätt till service i hemmet utförs, precis som serviceinsatser generellt, vardagar mellan klockan 8.00 och 16.00. Insatsernas genomförande och frekvens följer kommunens riktlinjer precis som vid traditionell bedömning, och avgift betalas i enlighet med gällande taxa. Insatser beviljade genom förenklad biståndshandläggning kan inte kompletteras med omsorgsinsatser enligt traditionell handläggning. Om det finns behov av både service- och omsorgsinsatser sker handläggningen av det samlade behovet genom sedvanlig handläggning. Om det av någon anledning inte anses att behov av stöd föreligger genomförs en traditionell biståndsbedömning med utredning och ett beslut om avslag på ansökan fattas. Detta beslut kan överklagas.

Handläggaren eller assistenten lämnar, efter den förenklade biståndshandläggningen, över beslutet till verkställande hemtjänstenhet som utser en kontaktman. Kontaktmannen och den enskilde upprättar en genomförandeplan där det framgår när och hur insatserna ska utföras, utifrån den enskildes behov. Kontaktmannen dokumenterar det beslutade i en genomförandeplan, som skrivs under av båda. Ansvarig enhetschef ansvarar för att dokumentationsskyldigheten fullgörs, på samma sätt som för verkställigheten i övrigt.

Förslagets laglighet

Enligt socialtjänstlagen ska samhällets socialtjänst främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Lagen preciserar att verksamheten ska bygga på re-

spekt för människornas självbestämmanderätt och integritet. (1 kap. 1 § SoL).”Den äldre personen ska, så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges. (5 kap. 5§ tredje stycket SoL).

Enligt socialtjänstlagen kan kommunerna erbjuda allmänt inriktade och allmänt utformade tjänster utan föregående behovsprövning som service (3 kap 1 och 6 §§ SoL). Det är framförallt förebyggande, rådgivande och informerande insatser som kan erbjudas som service. Sådana insatser är inte individanpassade utan tillhandahålls lika för alla.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har uttryckt att individuellt anpassade insatser, såsom omsorgsinsatser, som ges enskilda i form av stöd i boendet ska föregås av utredning, bedömning och beslut i enlighet med socialtjänstlagen. Besluten ska även dokumenteras och följas upp. IVO har framfört att den handläggning som flera kommuner i Sverige tillämpar, där beslut eller avtal fattas eller undertecknas av utförare inte är rättssäker och att den innebär att myndighetsutövning överlämnas till utförare av hemtjänst.

Enligt vård- och omsorgsförvaltningens förslag kommer dock besluten även fortsättningsvis fattas och följas upp av myndighet. Förslaget avser endast att förenkla ansöknings- och utredningsförfarandet. De serviceinsatser som förvaltningen föreslår ingå i rätt till service i hemmet är inte individuellt utformade utan utförs på samma sätt, enligt samma riktlinjer för samtliga. Det är ett gynnande beslut och begränsar inte möjligheten för medborgaren att ansöka om ytterligare stöd, dvs. vid ytterligare behov kan den enskilde få sitt behov prövat genom sedvanlig biståndsbedömning.

Ekonomiska konsekvenser

För medborgaren

Enligt föreslagen modell betalar brukaren för den servicenivå hen ser sig ha behov av, upp till sex timmar. Det innebär att införandet av förenklad handläggning inte medför någon ekonomisk förändring för brukaren. I tabell 1 nedan följer en sammanställning av rådande avgiftstaxa för nivå 1 och 2 inom hemtjänsten. Utifrån taxan kan vi konstatera att den person som bedömer sig ha behov av sex timmars hemtjänst kommer att få betala 986 kronor per månad, medan den som ser behov av fyra timmar betalar 493 kronor. Kostnaden för brukaren är densamma oavsett om beslutet skett genom sedvanlig eller förenklad handläggning.

Tabell 1. *Hemtjänstens avgiftstaxa nivå 1 och 2, år 2018.*

Nivå	1	2
Antal beviljade hemtjänst-timmar/mån	1-4	5-10
Högsta avgift per månad	493 kr	986 kr

För vård- och omsorgsnämnden

Införandet av förenklad handläggning föreslås utgå från samma avgiftsmodell som vid sedvanlig biståndsbedömning, vilket gör att avgifterna för tjänsten förblir desamma. Vi bör dock ha i åtanke att införandet kan leda till att fler medborgare ser ett behov av att ta del av kommunens stöd och att avgiftsutrymmet³ för många av dessa personer är lågt. Det innebär att de sex timmarna kan kosta mindre än 986 kronor för enskilda personer och att de i vissa fall även kommer att utföras avgiftsfritt. Nämnden bör därför vara medveten om att införandet kan medföra ökade utgifter under en övergångsperiod. Samtidigt införs förenklad handläggning för att fler medborgare ska ta kontakt med kommunen redan när behovet av stöd är litet, för att kunna ges stöd i tid och på så sätt förebygga mer omfattande behov. Förvaltningens bedömning är därför att införandet på sikt inte kommer att bidra till ökade kostnader för nämnden.

Förvaltningen ser även effektiviseringsmöjligheter för myndighet, både i form av kostnader och tid, i och med att den förenklade handläggningen sparar tid, och som med fördel på sikt kan ske av handläggningsassistenter istället för handläggare.

Vad krävs för genomförande

För att genomföra rätt till service i hemmet via förenklad handläggning behöver myndighet informeras så att nödvändiga åtgärder, såsom förändringar i verksamhetssystem, ansökningsblanketter, olika typer av informationsmaterial, kan genomföras. Även informationen på kommunens hemsida behöver revideras och hemtjänstenheterna behöver få information om förändringen för att genomföra eventuella justeringar i arbetssätt och upplägg, främst kring uppstarten av nya hemtjänsttagare. Utöver detta behöver vård- och omsorgsnämndens riktlinjer för handläggning enligt socialtjänstlagen revideras från oktober 2018.

³ Med avgiftsutrymme avses den högsta avgiften som den enskilde kan betala. Avgiftsutrymmet utgör ett slags högkostnadsskydd för den enskilde och de sammanlagda avgifterna får inte överstiga detta belopp. I de fall de sammanlagda avgifterna är högre än avgiftsutrymmet måste en korrigerings av avgifterna ske ned till detta belopp.

Nytt lagförslag ger ökade möjligheter

I ett nytt lagförslag föreslås nya bestämmelser i socialtjänstlagen som ger kommunerna ökade befogenheter och möjlighet att utveckla nya former för att erbjuda service och omsorg till äldre. Ett huvudmotiv till förslagen är att ge kommunen nya befogenheter som de kan använda till att avstå från att utreda den enskildes individuella behov, till förmån för att utgå från att den äldre får den hjälp och det stöd som den äldre själv önskar.

Lagändringen föreslås träda i kraft 1 juni 2018, och kommer då ge kommunerna möjlighet att erbjuda hemtjänst till äldre utan föregående behovsprövning även för omsorgsinsatser. Den nya lagen är tänkt att stärka äldre personers självbestämmande, delaktighet och medinflytande över hur deras insatser utförs. De nya bestämmelserna föreslås bli frivilliga för kommunerna att tillämpa. Med den nya bestämmelsen kommer kommuner i högre grad kunna fokusera på kvalitet och nöjdhet, vilket förväntas skapa en tryggare och bättre äldreomsorg. Den nya lagen ska också bidra till att förebyggande insatser genom hemtjänst blir tillgängliga tidigare än i dag, vilket kan minska eller skjuta upp behovet av mer omfattande äldreomsorg.

Om lagändringen går igenom ser förvaltningen möjligheter att på sikt vidareutveckla arbetssättet – rätt till service i hemmet genom förenklad handläggning – genom att införa förenklad handläggning även för omsorgsinsatser. Förslagsvis till ett begränsat antal timmar per månad i likhet med förslaget om serviceinsatser.

Ytterligare en möjlighet är att under en tidsbestämd period erbjuda äldre personer som skrivs ut från slutenvården, och som har omfattande behov av stöd och trygghet, omsorg och service i hemmet genom förenklad handläggning. Detta för att de ska ges möjligheten att få komma hem så fort de bedöms färdigbehandlade av sjukvården, och samtidigt säkerställa att de får den vård och omsorg de är i behov av.

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Rätt att bestämma själv inom vård och omsorg

Din rätt att själv bestämma inom vård och omsorg

För att kunna möta dina individuella behov är det viktigt att du som medborgare ges möjlighet att ha inflytande på planering och genomförande av kommunens stöd. I kontakten med kommunen ställs du inför ett antal val. Vissa av dessa kan du själv göra, utifrån dina egna behov och önskemål, medan andra kräver inblandning av kommunen. Det viktiga är att du känner att du själv bestämmer över din omsorg, i den mån det är möjligt. Nedan framgår vilka möjligheter till självbestämmande du som medborgare har gällande vård och omsorg.

Allmänna rättigheter

Rätt till trygghetslarm

Om du är över 65 år och känner dig otrygg, har ökad fallrisk eller av annan anledning har behov av att tillkalla personal har du rätt till trygghetslarm, till en kostnad av 200 kronor.

Rätt till upp till sex timmars service i hemmet

Du som är 75 år eller äldre har rätt till upp till sex timmars service i hemmet. Service i hemmet innebär städ av bostad, tvätt, renbäddning, samt hjälp med inköp och ärenden^[1]. 4 timmar i månaden kostar 493 kronor och 6 timmar i månaden kostar 986 kronor.

Du som har fått beslut om omsorg har rätt att bestämma

Rätt att bestämma hur stödet ska utföras

Vid planering och vid utförandet av stödet får du bestämma hur insatsen ska utföras inom ramen för uppdraget. Dina önskemål om hur stödet ska utföras dokumenteras i din genomförandeplan, som du när som helst har rätt att uppdatera.

Rätt att välja stödperson/kontaktman

Du har rätt att välja stödperson/kontaktman vid stödets start. Om önskemål finns har du därefter rätt att välja om du vill byta till en annan stödperson/kontaktman.

Rätt att byta en beviljad serviceinsats mot en annan som tar lika lång tid

Vi är flexibla när vi utför och planerar besök hos dig, så att du om du vill kan byta en serviceinsats mot en annan om dessa är inom samma tidsram.

Rätt till leverans av matlådor

Du som beviljats hjälp med måltider eller har behov av matdistribution har rätt att få mat levererad hem till dig, till en kostnad av 45 kronor per matlåda.

Rätt till promenad

Du som är beviljad insatsen promenad har rätt till detta oavsett väder. Du som bor på vård- och omsorgsboende har rätt till minst en promenad i veckan.

^[1] Insatserna sker med samma frekvens och omfattning som vid traditionell biståndsbedömning, enligt gällande riktlinje.

Rätt till egen tid inom hemtjänsten

Du som har hemtjänst har rätt till en timma i egen tid per månad med din kontaktman. Du väljer själv vad du vill göra under denna tid.

Rätt att välja vård- och omsorgsboende

Du har rätt att välja vård- och omsorgsboende i mån av plats. Om du inte är nöjd med det boende du valt eller fått plats på, har du rätt att tacka nej utan att förlora din plats i kön. Du har även rätt att byta vård- och omsorgsboende efter inflyttning, i mån av plats.

Rätt att välja bostad med särskild service

Du har rätt att välja gruppboende respektive serviceboende i mån av plats. Om du inte är nöjd med det boende du valt eller fått plats på, har du rätt att tacka nej utan att förlora din plats i kön. Du har även rätt att byta boende efter inflyttning, i mån av plats.

8

Anmälningsärenden 2018(von/2017:102), von/2017:104, von/2017:126, von/2017:227, von/2017:239, von/2018:2

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att det tagit del av ärendena.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige

§ 62 2018-03-22 Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor, KS/2016:275

§ 64 2018-03-22 Svar på motion- Vård- och omsorgsboende med profilering (M), von/2017:102

§ 65 2018-03-22 Svar på motion- Etablera nytt äldreboende med språkinriktning i norra Botkyrka (KD), von/2017:227

§ 66 2018-03-22 Svar på motion - Servicehus också i Tullinge och Norra Botkyrka (M) von/2017:104

§ 67 2018-03-22 Svar på motion- Utred kommunens hemtjänst (M), von/2017:126

Tekniska nämnden

§ 37 2018-04-16 Rapportering av pågående investeringsprojekt, lokalförskörning och fastighet

Kommunrevisionen

Granskning av ansvarsutövande, Vård- och omsorgsnämnden 2017, von/2018:94

Granskning av leverantörsregister och utbetalningar, Botkyrka 2017, von/2018:94

2018-04-09

Dnr von/2018:2

Referens

Kerstin Frimodig

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Anmälningssärenden 2018

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att det tagit del av ärendena.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige

§ 62 2018-03-22 Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor, KS/2016:275

§ 64 2018-03-22 Svar på motion- Vård- och omsorgsboende med profilering (M), von/2017:102

§ 65 2018-03-22 Svar på motion- Etablera nytt äldreboende med språkinriktning i norra Botkyrka (KD), von/2017:227

§ 66 2018-03-22 Svar på motion - Servicehus också i Tullinge och Norra Botkyrka (M) von/2017:104

§ 67 2018-03-22 Svar på motion- Utred kommunens hemtjänst (M), von/2017:126

Kommunstyrelsen

§ 96 2018-04-11 Uppföljning internkontrollplan 2017 – kommunstyrelsens övergripande ansvar (KS/2018:125) , von/2017:239

Tekniska nämnden

§ 37 2018-04-16 Rapportering av pågående investeringsprojekt, lokalförsörjning och fastighet

Kommunrevisionen

Granskning av ansvarsutövande, Vård- och omsorgsnämnden 2017, von/2018:94

Granskning av leverantörsregister och utbetalningar, Botkyrka 2017, von/2018:94

§ 62

Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor (KS/2016:275)

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar förslag till Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor.
2. Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor ersätter:
 - Näringslivsstrategi för Botkyrka kommun
 - Placering och inriktning av Arbetsmarknadsprogrammen
 - Arbetsmarknadspolitiken i Botkyrka kommun.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2018-03-05 § 64 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunstyrelsen beslutade 2016 att ta fram ny strategi för arbetsmarknad, näringsliv respektive social ekonomi. En grupp med företrädare för den politiska majoriteten har med stöd av kommunledningsförvaltningen och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen genomfört uppdragen samlat. Kommunstyrelsen remitterade 2017 förslag till strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor till nämnder, helägda kommunala bolag och utvalda externa aktörer. Den samlade bedömningen är att remissinstanserna godkänner strategins inriktning och upplägg. Remissinstanserna har lämnat värdefulla förslag på förbättringar som har resulterat i mindre justeringar i strategidokumentet.

Förslag till strategi adresserar utmaningen att fler Botkyrkabor har arbete och egen försörjning. Respektive strategi består av följande utvecklingsområden: Näringsliv (Ge tillgänglig, snabb och korrekt näringslivsservice, Främja idéer, innovationer och entreprenörskap, Skapa attraktiva etableringsmöjligheter), Arbetsmarknad (Erbjuda Botkyrkaborna kompetens-höjande insatser, vägledning och utbildning, Främja arbete eller sysselsättning, Stärka samverkan mellan kommun, stat, näringsliv och civilsamhällets organisationer, Stimulera en mer jämlik arbetsmarknad)

2018-03-22

Dnr KS/2016:275

samt Idéburen sektor (Ge service och lotsning till aktörer inom idéburen sektor, dra större nytta av idéburen sektor – samverka mer).

Vi föreslår att strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor ska ersätta följande aktiverande styrdokument: Näringslivsstrategi för Botkyrka kommun (KS/2007:284), Placering och inriktning av Arbetsmarknadsprogrammen (KS/2006:204), Arbetsmarknadspolitiken i Botkyrka kommun (KF 2013-01-24). Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för att införliva strategin i den kommunala organisationen. Genomförande och uppföljning sker kommunövergripande i linje med processorientering samt genom mål, budget, verksamhetsplaner samt förvaltningarnas årsredovisningar. Vi betraktar därmed uppdraget som återrapporterat.

Arbets- och näringslivsberedningen har behandlat ärendet 2018-02-27, § 4.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-02-02.

Yrkanden

Yngve R K Jönsson (M), Stefan Dayne (KD), Ali Khalil (MP) och Ebba Östlin (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Lars Johansson yrkar på att ärendet återremitteras, bilaga.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer först återremitteringsyrkande mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag. Kommunfullmäktiges ordföranden ställer sedan kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:
Samtliga nämnder
AB Botkyrkabyggen
Upplev Botkyrka AB
Hågelbyparken AB
Mångkulturellt centrum
Botkyrka kommuns styrdokument

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Näringsliv, arbetsmarknad & idéburen sektor

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Diarienummer: KS/2016:275)
Dokumentet är beslutat av: skriv namn på högsta beslutade funktion/organ
Dokumentet beslutades den: skriv datum så här xx månad 20xx
Dokumentet gäller för: samtliga nämnder, bolag och stiftelser.
Dokumentet gäller till den: skriv datum så här xx månad 20xx

Dokumentet ersätter: Näringslivsstrategi för Botkyrka Kommun (KF 2007-12-18), Placering och inriktning av Arbetsmarknadsprogrammen (UN 2006-04-20) samt Arbetsmarknadspolitiken i Botkyrka kommun (KF 2013-01-24)

Dokumentansvarig är: skriv namn på funktion eller politiskt organ

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunledningsförvaltningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunledningsförvaltningen

Relaterade dokument: Jämlikt Botkyrka, Botkyrkas översiktsplan, Kreativa Botkyrka.

Innehåll

Inledning och syfte	4
Botkyrka i en växande huvudstadsregion	4
Arbete och företagande för Botkyrkaborna, ett rikt näringsliv och starkt civilsamhälle.....	5
Strategin ger riktning för medborgarprocesserna.....	5
Botkyrka kommuns näringslivsstrategi	6
Strategiska utgångspunkter	6
Prioriteringar inom näringslivsarbetet	6
Strategiska utvecklingsområden	6
Ge tillgänglig, snabb och korrekt näringslivsservice.....	7
Främja idéer, innovationer och entreprenörskap.....	7
Skapa attraktiva etableringsmöjligheter	7
Botkyrka kommuns arbetsmarknadsstrategi	8
Strategiska utgångspunkter	8
Prioriteringar inom arbetsmarknadsarbetet	8
Strategiska utvecklingsområden	8
Erbjuda Botkyrkaborna kompetenshöjning, vägledning och utbildning.....	8
Främja arbete eller sysselsättning	9
Stärka samverkan mellan kommunen, staten, näringslivet och civilsamhällets organisationer	9
Stimulera en mer jämlik arbetsmarknad	9
Botkyrka kommuns strategi för samverkan med idéburen sektor	10
Definition av begreppet idéburen sektor	10
Strategiska utgångspunkter	10
Prioriteringar inom kommunens samverkan med idéburen sektor	10
Strategiska utvecklingsområden	10
Ge service och lotsning till aktörer inom idéburen sektor	10
Dra större nytta av idéburen sektor – samverka mer	11
Genomförande, uppföljning och ansvar	12
Underlag	12

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Inledning och syfte

Kommunen har ett ansvar för att alla Botkyrkabor har förutsättningar för ett bra liv. Kommunen vill bidra till utvecklingen av ett hållbart samhälle där både nuvarande och kommande generationer försäkras en god miljö, hälsa samt jämlik ekonomisk och social välfärd – ett hållbart Botkyrka.

Ett starkt näringsliv, en attraktiv bild av Botkyrka, ett levande civilsamhälle och möjligheter till utbildning och arbete förstärker varandra i en positiv spiral där arbetsmarknad, näringsliv och idéburen sektor är lika viktiga. Därför ska vi arbeta i en sammanhållen process med dessa områden.

Detta är Botkyrka kommuns strategi för arbetsmarknad, näringsliv och idéburen sektor.¹

Botkyrka i en växande huvudstadsregion

Botkyrka är del av en växande huvudstadsregion och blir en alltmer attraktiv etableringsplats för företag, inflyttare och besökare. Botkyrkas strategiska läge är en styrka för Botkyrkaborna och näringslivet. Här skapas nya möjligheter för nuvarande och nya företag och aktörer vilket ger fler arbetstillfällen för Botkyrka och regionen, inte minst i Södra Porten.

Botkyrka är en del av en regional arbetsmarknad. Förutom närheten till Stockholms inre stadskärna ligger Botkyrka mitt emellan tre regionala stadskärnor med starka arbetsmarknader: Kungens Kurva-Skärholmen, Flemingsberg och Södertälje.

I Botkyrka finns det kreatörer och entreprenörer med stark drivkraft. Här finns många engagerade föreningar, organisationer och småföretagare, globala företag och internationellt ledande aktörer. Här finns också en ung och internationell befolkning med rika erfarenheter och kunskaper.

Utmaning – låta välfärden komma fler till del

Botkyrka, Botkyrkaborna och aktörerna här har ett bra utgångsläge och stora möjligheter, men vi har också utmaningar. Vår utmaning är att stimulera en inkluderande tillväxt och lokal utveckling där välfärden omfattar fler Botkyrkabor – att fler Botkyrkabor har rätt kompetens som leder till arbete och egen försörjning.

¹ Begreppet idéburen sektor definieras på sidan 10.

Arbete och företagande för Botkyrkaborna, ett rikt näringsliv och starkt civilsamhälle

Vi behöver bidra till en arbetsmarknad som tar vara på allas erfarenheter, kunskaper och förutsättningar. I detta arbete får kommunen viktig hjälp av aktörer inom den idéburna sektorn.

Vi behöver skapa fler arbetstillfällen i Botkyrka, vilket går hand i hand med ett attraktivt företagsklimat. Det gör vi genom att stärka och stötta näringslivet och aktörer i den idéburna sektorn för etablering, nyföretagande och utveckling i kommunen. Det är viktigt att företagen får den kompetens de behöver. Näringslivet och den idéburna sektorn är avgörande för att skapa arbetstillfällen, fler Botkyrkabor i arbete - det bygger samhället i stort och bidrar till levande stadsdelar.

För att åstadkomma detta behövs en sammanhållen strategisk utvecklingsprocess mellan näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor som ger mervärden för företagen, Botkyrkaborna och samhället.

Strategiska utvecklingsområden – näringsliv

- Ge tillgänglig, snabb och korrekt näringslivsservice
- Främja idéer, innovationer och entreprenörskap
- Skapa attraktiva etableringsmöjligheter

Strategiska utvecklingsområden – arbetsmarknad

- Erbjud Botkyrkaborna kompetenshöjning, vägledning och utbildning
- Främja arbete eller sysselsättning
- Stärka samverkan mellan kommunen, staten, näringslivet och civilsamhällets organisationer
- Stimulera en mer jämlik arbetsmarknad

Strategiska utvecklingsområden – idéburen sektor

- Ge service och lotsning till aktörer inom idéburen sektor
- Dra större nytta av idéburen sektor – samverka mer

Strategin ger riktning för medborgarprocesserna

Syftet med denna kommunövergripande strategi är att förtydliga inriktning, prioriteringar och utvecklingsområden för kommunens sammanhållna processinriktade arbete med näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor.

Strategin vägleder kommunens medborgarprocesser. Strategin omfattar Botkyrka kommuns samtliga nämnder, bolag och stiftelser.

Botkyrka kommuns näringslivsstrategi

Strategiska utgångspunkter

Att Botkyrka har ett attraktivt näringslivsklimat är en förutsättning för ett starkt näringsliv och i förlängningen en hållbar utveckling. Fler företagsamma Botkyrkabor, fler investeringsmöjligheter och fler växande företag ger ett starkare näringsliv.

Det ger i sin tur fler arbetstillfällen, ökad efterfrågan och ett större lokalt utbud av varor, tjänster, kultur och upplevelser. Bilden av Botkyrka, näringslivets dynamik och Botkyrkabornas livschanser förstärks i en positiv spiral.

Kommunen ska stödja utvecklingen av ett väl fungerande näringsliv. Därför behöver vi en näringslivstrategi.

Prioriteringar inom näringslivsarbetet

Vårt näringslivsarbete riktar sig till

- Botkyrkabor som vill starta företag
- företag och aktörer som vill växa
- etableringar av nya företag och aktörer.

I arbetet med att stödja Botkyrkabor som vill starta företag ska vi särskilt främja ungas och kvinnors företagande eftersom dessa grupper är underrepresenterade bland egenföretagare. Vi vill särskilt uppmuntra och stimulera innovativa idéer inom framtidsområden som hållbar utveckling, teknik och kreativitet.

Bland företag och aktörer i Botkyrka som vill växa ska vi särskilt prioritera de som kan skapa fler arbetstillfällen samt stötta företag som behöver hjälp i en övergångsperiod, till exempel generationsväxling.

I arbetet med att främja etablering av nya företag, offentliga institutioner och aktörer ska vi prioritera företag och aktörer som ger många arbetstillfällen och ökar platsens attraktivitet. Vi vill särskilt attrahera innovativa aktörer inom framtidsområden som hållbar utveckling, teknik och kreativitet.

Strategiska utvecklingsområden

Ge tillgänglig, snabb och korrekt näringslivsservice

Det ska vara enkelt att etablera, starta, driva och utveckla företag i Botkyrka.

Botkyrka kommun ska erbjuda effektiv service och ett gott bemötande till företag i Botkyrka och till dem som skulle kunna starta företag här.

Kommunens mötesplatser, där företagare och kommun möts, ska vara ett

forum för en öppen dialog om näringslivets utveckling. Ett möjlighetsorienterat och serviceinriktat synsätt i kommunen skapar förutsättningar för ett bra företagsklimat.

Företag behöver rätt kompetens för att växa. Vi ska bidra till företagens kompetensförsörjning, kunskapsutveckling och affärsutveckling samt matcha företag med rätt arbetskraft.

Exempel på insatser är näringslivssatsningen Tillväxt Botkyrka, som är inriktad på affärsutveckling av små- och medelstora företag. Andra exempel är effektiv myndighetshandling och utbildning som företag efterfrågar samt transparent kommunikation utifrån företagens behov.

Främja idéer, innovationer och entreprenörskap

Botkyrka kommun ska uppmuntra och attrahera aktörer och personer som är kreativa och tänker nytt i ekonomiskt, socialt och kulturellt entreprenörskap. Botkyrka kommun ska särskilt stimulera ungas och kvinnors entreprenörskap.

Botkyrkaborna ska se företagande som ett naturligt sätt att försörja sig på och de ska känna till det stöd som organisationer och myndigheter erbjuder.²

Exempel på insatser är satsningar på entreprenörskap i skolan och stöd till affärsutveckling.

Skapa attraktiva etableringsmöjligheter

Vi ska planera och agera för att skapa fler möjligheter för nya företag och aktörer att etablera sig i kommunen. Vi ska också ge företagen i Botkyrka utrymme att växa. Det handlar om mark, lokaler, bostäder, infrastruktur och andra faktorer som möjliggör etablering samt en aktiv omvärldsbevakning och uppvaktning av nya möjliga intressenter.

Vi vill blanda bostäder och företag där det passar, och ha specifika områden i kommunen för företag som behöver det.³

Exempel på insatser är att utveckla Södra porten och att hitta nya projekt och aktörer där vi utnyttjar läget i regionen.

² Vår inriktning för kreativitet och innovationer utvecklas i strategin Kreativa Botkyrka.

³ Vår inriktning för lokalisering utvecklas i Botkyrkas översiktsplan.

Botkyrka kommuns arbetsmarknadsstrategi

Strategiska utgångspunkter

Att Botkyrkaborna har arbete är en förutsättning för hållbar utveckling och är en mänsklig rättighet⁴ – därför behöver vi en arbetsmarknadsstrategi i Botkyrka.

Låg arbetslöshet och hög förvärvsfrekvens är en prioriterad samhällsekonomisk fråga. Ett arbete med en lön som går att leva på skapar förutsättningar för trygghet, hälsa och oberoende samt tillit mellan människor och till samhällets institutioner.

Kommunen har en viktig uppgift att bidra till att Botkyrkaborna har arbete eller sysselsättning som leder till egen försörjning och självständighet livet ut.

Prioriteringar inom arbetsmarknadsarbetet

Våra arbetsmarknadsinsatser riktar sig till personer som behöver arbete, utbildning eller någon arbetsfrämjande insats.

Särskilt prioriterade grupper är Botkyrkabor som på grund av kort skolbakgrund, otillräckliga kunskaper i svenska språket, funktionsvariationer eller för att de är nyanlända i Sverige har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Av dessa är unga vuxna som varken arbetar eller studerar särskilt prioriterade.

De prioriterade grupperna har skiftande behov. Därför behövs individuellt anpassade vägar till arbete, studier eller sysselsättning.

Strategiska utvecklingsområden

Erbjuda Botkyrkaborna kompetenshöjning, vägledning och utbildning
En god skolbakgrund förbättrar möjligheterna till arbete eller vidare studier. Botkyrka kommun ska erbjuda vägledning och ge ingångar till arbetsmarknaden, framtidsyrken och studier. Kommunen ska erbjuda ett brett utbud av utbildning på olika nivåer med hög kvalitet. Botkyrka kommuns ungdomar som inte har fullföljt sin gymnasieutbildning ska vi genom uppsökande aktiviteter stödja att återgå i studier.

Exempel på insatser är kompetenshöjning, utbildning i olika skolformer samt studie- och yrkesvägledning.

⁴ Arbete som mänsklig rättighet innebär att staten och kommunen ska göra det som står i deras makt för att inte ofrivillig arbetslöshet ska drabba någon.

Främja arbete eller sysselsättning

Kommunen ska särskilt främja arbete för de Botkyrkabor som står utanför arbetsmarknaden. Deltagaren ska ha inflytande över insatserna och de ska ge stimulans, utveckling och gemenskap utifrån deltagarens förutsättningar och behov.

Exempel på insatser är coachning, praktik och arbetsträning där även kommunen som arbetsgivare spelar en viktig roll.

Stärka samverkan mellan kommunen, staten, näringslivet och civilsamhällets organisationer

För att var och en ska få rätt stöd och inte riskera att hamna utanför samhällets skyddsnet är det viktigt med en stark samverkan i olika former.

Kommunen ska stärka samverkan mellan de egna verksamheterna och andra aktörer, och på så sätt bidra till att andelen Botkyrkabor med eget arbete och egenförsörjning ökar. Viktiga strategiska aktörer är näringslivet, den offentliga sektorn, skolväsendet och civilsamhället.

Stimulera en mer jämlik arbetsmarknad

Kommunen ska stärka jämlikheten på arbetsmarknaden, och utgångspunkten är varje människas grundläggande rättigheter och skyldigheter. Kommunen ska därför styra sina arbetsmarknadsinsatser för att uppnå ett mer jämlikt deltagande.

Exempel är utbildning och uppföljning av relevanta jämlikhetsaspekter på nämnd- och verksamhetsnivå.⁵

⁵ Till stöd för detta har vi strategin ”Jämlikt Botkyrka” med tillhörande riktlinjer.

Botkyrka kommuns strategi för samverkan med idéburen sektor

Definition av begreppet idéburen sektor

Idéburen sektor är organiserade verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är fristående från den offentliga sektorn. Verksamheterna bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanhang. Verksamheten inom idéburen sektor har allmännytta eller medlemsnytta, inte vinstintresse som främsta drivkraft.⁶

Strategiska utgångspunkter

Den idéburna sektorn kompletterar den offentliga sektorn och näringslivet. Ett fantastiskt arbete görs varje dag i alla delar av kommunen, ofta ideellt. Allt ifrån olika fritidsaktiviteter – kultur och idrott – till socialt arbete. En del aktörer inom den idéburna sektorn har utvecklat verksamheter som fyller glappen mellan det offentligas förmåga och näringslivets intressen. Den verksamheten är ofta riktad till Botkyrkabor som behöver stöd eller en andra chans, kanske till följd av missbruk, sjukdom eller arbetslöshet.

Den idéburna sektorn är en viktig del av det sociala kittet i samhället. Verksamheten skapar möten som stärker tilliten och förtroendet mellan Botkyrkabor. Inom den idéburna sektorn utvecklas också demokratiska värden genom att man skapar och tar tillvara engagemang, genom att man lyssnar och ger röst åt grupper som annars inte hörs. Även själva organisationsformerna ger skolning i demokrati.

Kommunen ska stödja och dra nytta av den idéburna sektorn – därför behövs en strategi.

Prioriteringar inom kommunens samverkan med idéburen sektor

Kommunens samverkan med den idéburna sektorn ska prioritera verksamhet som riktar sig till barn och unga, Botkyrkabor i behov av stöd och Botkyrkabor som är nya i Sverige. Vi ska också prioritera verksamhet som skapar interkulturella möten där människor från olika bakgrund möts. Kommunen riktar sig till aktörer inom den idéburna sektorn som vill och kan bidra till strategins genomförande.

Strategiska utvecklingsområden

Ge service och lotsning till aktörer inom idéburen sektor

⁶ Begrepp med liknande betydelse är föreningsliv, social ekonomi, ideell sektor, civilsamhällets organisationer.

Botkyrka kommun vill att det ska vara lätt att driva verksamheter inom den idéburna sektorn i Botkyrka och vi vill att kontakterna med kommunen ska vara smidiga.

Vi lotsar aktörer rätt i kommunen. Vi ska ge råd och stöd till de som vill starta en förening eller organisation, och vi ska ha ett ändamålsenligt och rättssäkert bidragssystem. Botkyrka kommun ska också ge råd och stöd till aktörer som på avtalsmässiga grunder vill samverka med kommunen kring specifika uppdrag.

Exempel på insatser är utbildning, råd och stöd om föreningsformer, upphandling, idéburet offentligt partnerskap (IOP) och socialt företagande, lokalbokningssystem och bidrag.

Dra större nytta av idéburen sektor – samverka mer

Botkyrka kommun vill öka samverkan med den idéburna sektorn. Förutom bidrag och stöd, vill vi ge fler uppdrag till och se fler samarbeten med aktörer inom den idéburna sektorn. På så vis både stärker vi och drar nytta av kapaciteten inom den idéburna sektorn.

Vi ska öka vår kunskap om den idéburna sektorn, dess villkor och nyttor. I upphandlingar ska vi bedöma om det går att anpassa villkoren för idéburen sektor. Vi ska också i högre grad använda så kallade idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Kommunen vill också stärka och bredda dialogen med den idéburna sektorn. Lokala föreningar och organisationer har kunskaper om Botkyrka och är därför viktiga att ta med i kontinuerliga samråd och olika utvecklingsarbeten.

Exempel på insatser är intern utbildning, inventering av möjliga uppdrag för den idéburna sektorn att utföra och dialog.

Genomförande, uppföljning och ansvar

Genomförandet och uppföljningen av respektive strategi sker kommunövergripande genom mål och budgetprocessen samt medborgarprocesserna.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för att införliva strategin i den kommunala organisationen.

- Arbetsmarknadsstrategin införlivas med stöd av ett arbetsmarknadsprogram.
- Näringslivsstrategin införlivas med stöd av en näringslivsplan som tas fram i samarbete med företagare och företagsfrämjande organisationer i Botkyrka.
- Strategin för idéburen sektor införlivas dels med stöd av en överenskommelse med Plattformen för idéburna organisationer, dels med stöd av en handlingsplan som vi tar fram i samarbete med aktörerna inom den idéburna sektorn.

YRKANDE

2018-03-22

Ärende 62: Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor

Förslag till beslut

Liberalerna yrkar återremiss på kommunstyrelsens förslag till beslut

Motivering

Liberalerna tycker det är bra att strategin samlar ihop flera dokument till ett större där de olika delarna dessutom har beröringspunkter med varandra. Det är också bra att strategin är tydlig på hur Botkyrka kommun ska gå till väga för att fler ska komma i arbete tex när det gäller de som idag står långt från arbetsmarknaden.

Den del i strategin som handlar om näringsliv ser vi dock att det finns brister i. Det handlar framförallt om att den inte är tillräckligt tydlig på hur kommunen ska ta emot och välkomna företag som finns på andra ställen men som vill etablera sig i kommunen. Att underlätta för nya företag och företagare att etablera sig finns tydligt med i strategin men däremot är den mindre tydlig när det gäller att aktivt få hit företag från andra håll. Mot den bakgrunden bör ärendet återremitteras för att kompletteras på denna punkt.

Lars Johansson (L)

Stig Bjernerup (L)

§ 64**Svar på motion - Vård- och omsorgsboende med profilering (M) (KS/2017:190)****Beslut**

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservationer

Samtliga ledamöter för (M), (KD), (C) och (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Ärendet

Kommunstyrelsen har 2018-03-05 § 57 lämnat ett förslag till beslut.

Kia Hjelte (M), Carl Baker (M) och Jimmy Baker (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-03-30, § 61, lämnat motionen: Vård- och omsorgsboenden med profilering. I motionen beskrivs att det under lång tid saknats platser på vård- och omsorgsboenden i Botkyrka kommun, vilket har lett till att personer dels bott på externa boenden i kommunen (privata), dels bott i grannkommunen eller i andra kommuner längre bort. I vissa fall har detta varit bra eftersom dessa boenden har haft en särskild profil som passat den boende. Dock har det ofta bara handlat om platsbrist och att slippa betala viten för fördröjningar efter positiva biståndsbeslut, anför motionärerna.

Dock är det positivt att Botkyrka kommun beställt ett antal nya vård- och omsorgsboenden, vilka ska stå klara under kommande år. I och med detta beslut skulle några av dessa boenden kunna bli s.k. ”profilboenden”. Motionärerna föreslår därmed att kommunfullmäktige beslutar att ge vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att undersöka möjligheten till profilboende i Botkyrka kommun inom vård- och omsorgsboende.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2017-06-21, § 47.

Vård- och omsorgsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-05-15.

2018-03-22

Dnr KS/2017:190

Motivering

Utgångspunkten är att alla medborgare ska känna sig hemma och trygga när man bor på ett vård- och omsorgsboende. Oavsett vem man är så ska verksamheten planera för att möta alla individer och deras behov. I sin genomförandeplan kan de äldre tillsammans med verksamheten beskriva sin omsorgs upplägg och innehåll. Verksamheten och aktiviteterna som erbjuds ska bestämmas tillsammans med de äldre och utifrån deras önskemål. Vård- och omsorgsboende ska formos utifrån de medborgare som bor där just nu. På flera vård- och omsorgsboenden har det pågått arbete för att utveckla boenderåden och förbättra kommunikationsvägar för till exempel personer med demenssjukdomar, för att öka de äldres delaktighet och självbestämmande.

På kommunens vård- och omsorgsboenden arbetar en stor andel flerspråkig personal, vilket ger möjlighet för de boende att uttrycka sig via sitt modersmål. Om det är så att någon medborgare önskar att få bo på ett profilerat vård- och omsorgsboende utifrån till exempel språk eller sin kulturella kontext så kan förvaltningen tillgodose det genom köp av platser på sådana boenden.

I Botkyrka finns avdelningar på olika vård- och omsorgsboenden som har finska som språklig inriktning, eftersom kommunen är ett förvaltningsområde för finska språket. Stundtals har det varit svårt att belägga de platserna då de varit låsta till en specifik målgrupp. Riksten plaza har profil odling och trädgård, men det är inte så många av de äldre som bor där som aktivt har önskat sig det boendet på grund av profilen. Närheten till den kommun del man bodde i tidigare är en viktigare faktor. Det är därför vi systematiskt arbetat för att det ska finnas minst ett vård- och omsorgsboende i varje kommun del. Det finns också "husdjursprofil" på ett av kommunens boenden där de äldre har möjlighet att ta med sig sina husdjur.

Trots att det finns några olika profiler på vård- och omsorgsboenden i Botkyrka delar vi förvaltningens bedömning att det i nuläget inte finns behov av ytterligare profilboenden. Profilboenden, speciellt vad gäller språklig inriktning, är mer svåra att belägga eftersom de vänder sig till en specifik målgrupp och platser kan stå tomma samtidigt som man riskerar att tvingas köpa externa platser.

Yrkanden

Tuva Lund (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

2018-03-22

Dnr KS/2017:190

Aram El Khoury (KD), Kia Hjelte (M) och Carl Baker (M) yrkar bifall till motionen.

Robert Steffens (C) och Stig Bjernerup (L) yrkar på att motionen ska anses vara besvarad.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Särskilt yttrande

Robert Steffens (C) och Lars Johansson (L) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:
Vård- och omsorgsnämnden (för kännedom)

§057

Svar på motion - Vård- och omsorgsboende med profilering (M) (KS/2017:190)

Centerpartiet och Liberalerna tycker om idén med att ha vård och omsorgsboenden med olika profiler och språk. Det är något som ger ett mervärde. Vi vill se en mångfald av olika profileringar på vård och omsorgsboendena i kommunen.

Dock så tror vi att detta genomförs bättre av andra aktörer än kommunen. Om Botkyrka skulle införa LOV så skulle vi kunna få till denna flora av profiler och språk. Inte bara det, det skulle ge Botkyrkas äldre samma möjligheter till valfrihet som yngre medborgare som får välja skola och så vidare.

Robert Steffens (C)

Lars Johansson (L)

§ 65**Svar på motion - Etablera nytt äldreboende med språkinriktning i norra Botkyrka (KD) (KS/2017:687)****Beslut**

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendet

Kommunstyrelsen har 2018-03-05 § 58 lämnat ett förslag till beslut.

Stefan Dayne (KD), Aram El Khoury (KD) och Yusuf Aydin (KD) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-10-26, § 213, lämnat motionen: Etablera nytt äldreboende med språkinriktning i norra Botkyrka. Vård- och omsorgsnämnden (VON) har behandlat ärendet 2018-02-20. Motionärerna anför dels att många äldre vill bo kvar i sitt hem så länge som möjligt, dels att det finns en stor grupp äldre som upplever otrygghet samt ensamhet. Därför behöver dessa personer en annan boendeform.

Den äldre befolkningen växer och med en större andel äldre medborgare ställs kommunerna inför nya utmaningar för att tillgodose behov av omsorg, vård och service. VON köper idag externa placeringar inom äldreomsorgen p.g.a. av bristen på antalet platser i egen regi samtidigt som LOV ännu inte införts, anför motionärerna. Detta har en direkt påverkan på vård- och omsorgsnämndens ekonomi, eftersom kostnaden för en extern placering ofta överstiger kostnaden för en intern placering. Merkostnaden för externa placeringar inom äldreomsorgen prognostiseras till drygt 5,5 miljoner kronor per år.

I och med att Botkyrka kommun är en mångkulturell kommun med en stor andel äldre med ett annat modersmål än svenska, är behovet av äldreboende med särskild språklig och kulturell kompetens hos personalen stort.

Därför föreslår motionärerna att kommunfullmäktige ska ge vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att etablera ett nytt äldreboende, s.k. profilboende med språkinriktningen syrianska och turkiska i norra Botkyrka.

2018-03-22

Dnr KS/2017:687

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2018-02-20, § 10.

Vård- och omsorgsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-12-06.

Motivering:

Utgångspunkten är att alla medborgare ska känna sig hemma och trygga när man bor på ett vård- och omsorgsboende. Oavsett vem man är så ska verksamheten planera för att möta alla individer och deras behov. I sin genomförandeplan kan de äldre tillsammans med verksamheten beskriva sin omsorgs upplägg och innehåll. Verksamheten och aktiviteterna som erbjuds ska bestämmas tillsammans med de äldre och utifrån deras önskemål. Vård- och omsorgsboende ska formars utifrån de medborgare som bor där just nu. På flera vård- och omsorgsboenden har det pågått arbete för att utveckla boenderåden och förbättra kommunikationsvägar för till exempel personer med demenssjukdomar, för att öka de äldres delaktighet och självbestämmande.

På kommunens vård- och omsorgsboenden arbetar en stor andel flerspråkig personal, vilket ger möjlighet för de boende att uttrycka sig via sitt modersmål. Om det är så att någon medborgare önskar att få bo på ett profilerat vård- och omsorgsboende utifrån till exempel språk eller sin kulturella kontext så kan förvaltningen tillgodose det genom köp av platser på sådana boenden.

I Botkyrka finns avdelningar på olika vård- och omsorgsboenden som har finska som språklig inriktning, eftersom kommunen är ett förvaltningsområde för finska språket. Stundtals har det varit svårt att belägga de platserna då de varit låsta till en specifik målgrupp. Riksten plaza har profil odling och trädgård, men det är inte så många av de äldre som bor där som aktivt har önskat sig det boendet på grund av profilen. Närheten till den kommun del man bodde i tidigare är en viktigare faktor. Det är därför vi systematiskt arbetat för att det ska finnas minst ett vård- och omsorgsboende i varje kommundel. Det finns också "husdjursprofil" på ett av kommunens boenden där de äldre har möjlighet att ta med sig sina husdjur.

Trots att det finns några olika profiler på vård- och omsorgsboenden i Botkyrka delar vi förvaltningens bedömning att det i nuläget inte finns behov av ytterligare profilboenden. Profilboenden, speciellt vad gäller språklig inriktning, är mer svåra att belägga eftersom de vänder sig till en specifik målgrupp och platser kan stå tomma samtidigt som man riskerar att tvingas köpa externa platser.

2018-03-22

Dnr KS/2017:687

Yrkanden

Tuva Lund (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Aram El Khoury (KD) yrkar bifall till motionen, bilaga.

Yngve RK Jönsson (M) yrkar bifall till motionen.

Robert Steffens (C) och Lars Johansson (L) yrkar på att motionen ska anses vara besvarad.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer först kontraposition på bifallsyrkandet och förslaget om att motionen ska anses vara besvarad. Sedan ställer fullmäktiges ordförande bifallsyrkandet mot kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering

Votering är begärd och verkställs. Kommunfullmäktiges ordförande ställer följande voteringsproposition: Den som önskar bifalla kommunstyrelsens förslag röstar ja. Den som önskar bifalla motionen röstar nej. Voteringen utfaller med 45 ja-röster och 15 nej-röster, 1 avstår. Därmed har kommunfullmäktige beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Särskilt yttrande

Robert Steffens (C) och Lars Johansson (L) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:
Vård- och omsorgsnämnden (för kännedom)

Yrkande

Kommunstyrelsen

Ärende 58: Svar på motion – Etablera nytt äldreboende med språkinriktning i norra Botkyrka (KD) (KS/2017:687)

Alla medborgare ska kunna åldras med värdighet. Det innebär att service, vård och omsorg ska vara tillgänglig och ges utifrån en helhetssyn på den enskilde med hänsyn till själsliga, andliga och materiella behov. Denna samhälleliga skyldighet innebär att äldreomsorgen måste vara väl utbyggd med hemtjänst och hemsjukvård, olika former av dagverksamhet samt ett varierat utbud av boendeformer.

Individuella behov ska vara utgångspunkten för service, vård och omsorg och förhållningssättet ska genomsyras av respekt för den enskildes integritet och rätt till självbestämmande. Därför måste utformningen av det stöd som ges präglas av valfrihet. En stor öppenhet måste finnas för olika former av vård och omsorg. Äldreomsorgsverksamheten bör därför bedrivas i både privat och offentlig regi. Genom stödinsatser ska det också finnas möjlighet att bo kvar hemma för dem som så önskar. Det är viktigt att den ovärderliga resurs som anhöriga oftast utgör förvaltas väl genom bemötande och tillgång till råd och stöd.

Motiveringen från majoriteten för att avslå vår motion är att behovet inte finns av ett profilboende med språkinriktning och att man riskerar att det resulterar i tomma platser. Vi håller inte med om denna bedömning, då en allt växande grupp äldre med behov av speciell inriktning av språk och kultur finns i kommunen.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi:

att bifalla motionen

Tumba 2018-03-05

Stefan Dayne (kd)

§058

Svar på motion - Etablera nytt äldreboende med språkinriktning i norra Botkyrka (KD) (KS/2017:687)

Centerpartiet och Liberalerna tycker om idén med att ha vård och omsorgsboenden med olika profiler och språk. Det är något som ger ett mervärde. Vi vill se en mångfald av olika profileringar på vård och omsorgsboendena i kommunen.

Dock så tror vi att detta genomförs bättre av andra aktörer än kommunen. Om Botkyrka skulle införa LOV så skulle vi kunna få till denna flora av profiler och språk. Inte bara det, det skulle ge Botkyrkas äldre samma möjligheter till valfrihet som yngre medborgare som får välja skola och så vidare.

Robert Steffens (C)

Lars Johansson (L)

§ 66**Svar på motion - Servicehus också i Tullinge och Norra Botkyrka (M) (KS/2017:193)****Beslut**

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservationer

Samtliga ledamöter för (M) och (TUP) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Ärendet

Kommunstyrelsen har 2018-03-05 § 59 lämnat ett förslag till beslut.

Kia Hjelte (M), Carl Baker (M) och Jimmy Baker (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-03-30, § 61, lämnat motionen: Servicehus också i Tullinge och Norra Botkyrka. Motionärerna anför att med anledning av beslutet att Orren omvandlas till servicehus fastslogs även att servicelägenheterna i Akvarellen i Tullinge och i Tre Källor i Hallunda succesivt ska avvecklas. Motionärerna tycker det är bra att det blir ett servicehus i Botkyrka, men att det ska finnas fler servicehus i andra kommundelar såsom i Tullinge, Vårsta och Norra Botkyrka.

Vidare anför motionärerna att många äldre bor kvar i sina villor med alltmer hemtjänst, dock ska vara ett självvalt alternativ. Många äldre skulle vilja ha ett ”enklare” boende om det fanns ett sådant, menar motionärerna. Således kan Servicehus vara ett sådant alternativ. Därför föreslår motionärerna att kommunfullmäktige beslutar att ge vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att, i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden, verka för att det byggs och utvecklas servicehus också i Tullinge, i Norra Botkyrka och i Vårsta.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2017-06-12, § 46.

Vård- och omsorgsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-05-03.

2018-03-22

Dnr KS/2017:193

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avstyrker motionen med hänvisning till att platsantalet på Orren bedöms täcka behovet av boendeplatser på servicehus i kommunen.

Yrkanden

Kia Hjelte (M) yrkar bifall till motionen.

Carl Widercrantz (TUP) yrkar bifall till motionen, bilaga.

Tuva Lund (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag mot bifallsyrkandet och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Votering

Votering är begärd och verkställs. Kommunfullmäktiges ordförande ställer följande voteringsproposition: Den som önskar bifalla kommunstyrelsens förslag röstar ja. Den som önskar bifalla motionen röstar nej. Voteringen utfaller med 41 ja-röster och 19 nej-röster, 1 ej röst. Därmed har kommunfullmäktige beslutat i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:
Vård- och omsorgsnämnden (för kännedom)

Kommunfullmäktige

**Yrkande
2018-03-22**

Ärende 66: Svar på motion – Servicehus också i Tullinge och Norra Botkyrka (M)

Dagens situation innebär att äldre som inte längre klarar av eller vill ha kvar sina bostäder kan tvingas flytta från Tullinge eller Botkyrka för att få plats på ett boende. Detta tycker vi är oacceptabelt.

Tullingepartiet vill att kommunens invånare ska ges möjlighet att kunna bo kvar i den kommun del där man har sitt sociala nätverk och känner trygghet i närmiljön oavsett vilket stöd eller hjälpbehov man behöver.

Äldre ska själva få bestämma var och hur de vill bo samt vilken vårdgivare de vill ha. De som vill ska kunna bo kvar i eget boende så länge det är möjligt. Och då vi idag är fler som når en högre ålder än tidigare kommer även behovet av olika boendeformer att öka. Därför är det nödvändigt att planera för ett servicehus även i Tullinge.

Vi föreslår kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen

Carl Widercrantz (TUP)

§ 67**Svar på motion - Utred kommunens hemtjänst (M)
(KS/2017:307)****Beslut**

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservation

Samtliga ledamöter för (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendet

Kommunstyrelsen har 2018-03-05 § 60 lämnat ett förslag till beslut.

Kia Hjelte (M) har vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-05-23, § 119, lämnat motionen: Utred kommunens hemtjänst. Motionären anför att totalt 661 person är i behov av hemtjänst. Under flera år har kommunens hemtjänst haft dåliga/svaga kvalitetsomdömen från brukare/hemtjänsttagare. En intern utredning genomfördes under 2014/2015 i syfte att förstå och bedöma var bristerna fanns och hur de kunde uppstå. Trots genomförd utredning visar 2016 års kvalitetsrapport svaga omdömen. Omdömet om hemtjänsten (övergripande resultat) per verksamhet i vård- och omsorgsförvaltningens kvalitetsammanställning: 71 procent nöjda eller ganska nöjda hemtjänsttagare. Det är en sänkning mot 2015 och 2016 års resultat. Därför föreslår motionären att kommunfullmäktige ger vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att låta upphandla en extern konsult som ska undersöka Botkyrka kommuns hemtjänst.

Vård- och omsorgsnämnden har behandlat ärendet 2017-09-26, § 63.

Vård- och omsorgsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2017-08-24.

2018-03-22

Dnr KS/2017:307

Motivering

För den rödgröna kommunledningen är det viktigaste uppdraget för vård- och omsorgsnämnden att se till att de äldre är nöjda med sin omsorg i Botkyrka. Även om Botkyrka förbättrat sitt eget resultat under de senaste åren ligger kommunens omsorg på alldeles för låg nivå i jämförelse med andra kommuner. Det kan vi inte acceptera utan behöver agera för att de äldre ska vara trygga med omsorgen.

Förvaltningen har på uppdrag av nämnden genomfört genomlysning av såväl hemtjänsten som av vård- och omsorgsboendena. Även revisionsföretaget PWC har nyligen genomfört en omfattande granskning av hemtjänsten i Botkyrka. Nämnden har beslutat om handlingsplaner utifrån genomlysningarna och revisionsrapporten och idag pågår ett stort förändringsarbete i verksamheterna. Nämnden följer detta arbete nogsamt och från och med i år får nämnden vid varje sammanträde en kvalitetsuppföljning där förvaltningen intervjuar äldre om vad de tycker om sin omsorg. Denna återkoppling från medborgarna kommer också direkt till de enheter som berörs och verksamheten kan därmed ha ett aktivt förändringsarbete.

Det finns inget behov av ytterligare granskning av hemtjänsten utan nu är det viktigt att handla kraftfullt och lägga all energi och resurser på förbättringar för att de ska ge full effekt.

Genomlysningen av hemtjänsten omfattade att de äldre själva fick berätta om vilka förändringar de ville se och personerna framförde att de ville ha bättre kontinuitet, mer omsorgstid och bättre möjligheter att kunna påverka sin omsorgs upplägg. Därför införde vi ”egen tid” i mars 2017 där de äldre tillsammans med sin kontaktman får extra tid för att få en trevlig stund tillsammans till exempel fika, promenad eller ge återkoppling om vad de tycker om sin hemtjänst. De äldre bestämmer själva vad de vill göra med sin egen tid och kan samla ihop egen tid för att göra en längre utflykt.

Kontinuiteten är en viktig fråga och på två år har den förbättrats i Botkyrka från 23 personer till 15. Det är många olika människor som kommer och går i hemmet. Men i Botkyrka står hemsjukvården för en stor del av personalen som besöker våra äldre i deras hem. Vi hoppas att Moderaterna i Botkyrka är med oss för att sätta press på övriga länets moderatstyrda kommuner för att kunna kommunalisera hemsjukvården och på så sätt skapa en bättre kontinuitet för våra medborgare.

Yrkanden

Kia Hjelte (M) yrkar bifall till motionen.

2018-03-22

Dnr KS/2017:307

Tuva Lund (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag mot bifallsyrkande och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Expedieras till:
Vård- och omsorgsnämnden (för kännedom)

§ 96

Uppföljning internkontrollplan 2017 – kommunstyrelsens övergripande ansvar (KS/2018:125)

Beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner uppföljningen av den interna kontrollplanen för 2017 och rapporteringen av iakttagelser i nämndernas uppföljning.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen antar årligen en plan för intern kontroll som avser kommunövergripande kontrollmoment och ingår som en del i kommunstyrelsens lagstadgade uppsiktsansvar. Syftet med intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador.

För 2017 innehåller internkontrollplanen kontrollmoment inom ekonomi-, upphandling- och HR-området. Syftet med granskningen är att genom stickprov granska den interna kontrollen utifrån fastställda kontrollmål i planen. Sammantaget ingår 14 kontrollmoment i 2017 års internkontrollplan. Kommunledningsförvaltningen har föreslagit respektive förvaltning att föreslå sin nämnd att ta in 5 av de 14 kontrollmomenten i sina internkontrollplaner. De fem kontrollerna är kontroller utöver nämndernas egna risk- och väsentlighetsbedömda kontrollmoment.

Sedan 2016 överlämnar kommunledningsförvaltningen granskningsresultaten till berörd förvaltning innan den egna nämnden ska fatta beslut om uppföljningen. Respektive förvaltning ska därefter arbeta in resultatet tillsammans med sin egen granskning och rapportera detta sammantaget till nämnden.

Det kommunövergripande arbete som pågår med att utveckla, bredda och skapa en gemensam grund för internkontrollarbetet fortsätter. Vi har under 2017 arbetat med att skapa gemensamma rutiner för granskning av kontrollmomenten. Syftet med detta är att säkerställa att granskningen utförs på

2018-04-11

Dnr KS/2018:125

samma sätt oavsett vilken tjänsteperson som utför granskningen och att resultaten därmed ska bli jämförbara nämnderna emellan. Detta arbete kommer att fortsätta under 2018. Nämnderna behöver även förbättra arbetet med att identifiera verksamhetskritiska områden och inkludera dessa i internkontrollplanerna.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2018-03-16.

Särskilt yttrande

Stina Lundgren (M), Yngve RK Jönsson (M) och Jimmy Baker (M) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:
Samtliga nämnder

SÄRSKILT YTTRANDE

Kommunstyrelsen

2018-04-11

Ärende 96 Uppföljning internkontrollplan 2017 (KS/2018:125)

Uppföljningen av internkontrollen för 2017 för förvaltningarna visar att två kontrollmoment visar övervägande rött, d.v.s. är inte godkända, tre kontrollmoment visar flest gula och bedöms som okej, medan resterande moment är godkända och därmed har flest gröna. Lite drygt hälften av kontrollerna får grönt och det är inte tillräckligt bra. Det borde vara ännu fler gröna kategorier.

Det som inte heller är så bra är att de kontrollmoment som visar rött är delvis sådana som vi tidigare år har skrivit yttranden kring. Hit hör exempelvis representation och inköp och hyra av bil. Det står i tjänsteskrivelsen att förbättringar har skett under 2017, men det är oförståeligt att detta inte kunnat rättas till.

När t.ex. representation (som har sex röda, samt tre gula sett över alla förvaltningar) har hanterats fel, borde det inte vara så att den sänds tillbaka till den som skrivit den för att ”göra om och göra rätt”? Samma sak gäller vid användning av kommunens poolbilar, där borde det inte kunna gå att göra fel, beskrivningen kring hanteringen av poolbilar är väldigt tydlig.

Det tillkommer även från HR att introduktionen/utbildningen av chefer inte heller hanteras rätt, utan är röd för *samtliga* förvaltningar. Vi kan inte slarva med introduktionen då detta ger ett oseriöst intryck av kommunen som arbetsgivare.

Med allt detta sagt vill vi ändå framhålla att internkontrollplanen som sådan och sättet som förvaltningarna nu arbetar med kontrollmomenten är ett steg framåt, jämfört med hur det har sett ut tidigare.

Stina Lundgren
Yngve RK Jönsson
Jimmy Baker

§ 37

Rapportering av pågående investeringsprojekt, lokalförsörjning och fastighet (TEF/2018:89)

Beslut

Tekniska nämnden noterar förvaltningens information om pågående investeringsprojekt 2018 inom lokalförsörjning samt beslutar att rapporten ska anmälas till berörda nämnder samt kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Tekniska förvaltningen ska regelbundet lämna en kort rapport om investeringsprojekt som pågår inom lokalförsörjningen.

Rapporten redovisas per förvaltning i bilagor.

Ärendet

Tekniska förvaltningen redogör för ärendet i en tjänsteskrivelse daterad 2018-03-20, rev 2018-04-13.

Bilaga 1, projekt 6113 Brunna IP och bilaga 2, projekt 6121 Gullvivans förskola revideras, preliminärt färdigställande år 2019.

Expedieras till

Kultur- och fritidsnämnden

Utbildningsnämnden

Socialnämnden

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Kommunstyrelsen

Lars Cha

2018-03-20
2018-04-13 rev

Dnr TEF/2018:89

Referens
Lars Cha

Mottagare
Tekniska nämnden

Rapportering av pågående investeringsprojekt 2018 inom lokalförsörjning och fastighet

Förslag till beslut

Tekniska nämnden noterar förvaltningens information om pågående investeringsprojekt 2018 inom lokalförsörjning samt beslutar att rapporten ska anmälas till berörda nämnder samt kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Tekniska förvaltningen ska regelbundet lämna en kort rapport om investeringsprojekt som pågår inom lokalförsörjningen.

Rapporten redovisas per förvaltning i bilagor.

Åsa Engwall
Förvaltningschef

Lars Cha
Byggchef

Bilagor:

- 1 Kultur- och fritidsförvaltningen
- 2 Utbildningsförvaltningen, rev 2018-04-13
- 3 Socialförvaltningen, rev 2018-04-13
- 4 Arbetsmarknads och vuxenutbildningsförvaltningen
- 5 Vård- och omsorgsförvaltningen
- 6 Tekniska förvaltningen
- 7 Övriga

Referens
Lars Cha

Rapportering av pågående investeringsprojekt 2018 inom lokalförsörjning och fastighet

Vård- och omsorgsförvaltning

Projekt 6116 Gruppboende Slättmalm

Status, detaljplanearbete pågår
Beslutad totalbudget, 37,8 mkr
Preliminär färdigställande, oklart

Projekt 6117 Servicebostad, ombyggnation (Klippan)

Status, projektering pågår
Beslutad totalbudget, 6 mkr
Preliminär färdigställande, hösten 2018

Projekt 6118 Vård och omsorgsboende i Vårsta

Status, lokalisering pågår
Beslutad totalbudget, 148 mkr
Preliminär färdigställande, oklart

Projekt 6151 Tingstorget Alby

Status, klart
Beslutad totalbudget, 22 mkr
Preliminär färdigställande, klart

Projekt 6160 Nya Lövkojan

Status, klart
Beslutad totalbudget, 20 mkr
Preliminär färdigställande, klart

Projekt 6171 Allegården

Status, produktion pågår
Beslutad totalbudget, 125 mkr
Preliminär färdigställande, december 2018

Projekt 6172 Gruppboende Lugnet

Status, produktion pågår
Beslutad totalbudget, 22 mkr
Preliminär färdigställande, sep 2018

2018-03-20

Dnr TEF/2018:89

Projekt 6173 Sandstugan

Status, upphandling ska startas

Beslutad totalbudget, 26 mkr

Preliminär färdigställande, augusti 2019

Projekt 6175 Stendalsvägen 61, Stigbygeln

Status, verksamheten har flyttat in sommar 2017

Beslutad totalbudget, 22 mkr

Preliminär färdigställande, sommar 2017

Projekt 6209 Äldreboende Norsborg

Status, lokalisering pågår

Beslutad totalbudget, 148 mkr

Preliminär färdigställande, oklart

PM

*Vård- och omsorgs-
nämndens ansvars-
utövande 2017*

Botkyrka kommun

*Tobias Björn
Ebba Lind
Emma Ekstén
Isabelle Panasco
Helena Richardsson*

Mars 2018

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunens revisorer ska varje år uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för nämnder och styrelse samt enskilda ledamöter i dessa. För att möjliggöra bedömningar och skapa en tydlig grund för dessa anger kommunallagen att all verksamhet ska granskas årligen.

En viktig del i den årliga granskningen är att bedöma om nämndens eller styrelsens ansvarsutövande är tillfredsställande. Med ansvarsutövning avses nämndens eller styrelsens aktiva åtgärder för att styra, leda, följa upp och kontrollera verksamheten. Ett effektivt ansvarsutövande förutsätter att det finns system och rutiner som stödjer nämnden i dess arbete.

Enligt kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt verksamhetsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten och att kontrollen inom nämnden är tillräcklig.

Mot bakgrund av ovanstående har PwC fått i uppdrag av de förtroendevalda revisorerna att granska ansvarsutövningen inom kommunens nämnder. Resultatet av granskningen har diskuterats vid ett sammanträffande mellan förtroendevalda revisorer samt nämnd- och förvaltningsledning.

1.2. Genomförande

Den årliga granskningen av ansvarsutövande har genomförts enligt följande arbetsmodell:

- Insamling av grunddokumentation
- Analys/verifiering av grunddokumentation
- Avstämning/diskussion med nämnd och förvaltningsledning
- Upprättande av PM
- Avstämning och diskussion med kommunstyrelse/kommunledning
- Uppföljning av resultat/underlag kring fördjupande revisionsprojekt

I årets granskning har särskilt fokus lagts på analys och diskussion kring:

- Nämndens årsredovisning
- Lägesrapporter
- Framtidsperspektiv

2. Resultat

2.1. Sammanfattande bedömning

Den sammanfattande bedömningen är att det finns ett strukturerat system för styrning och ledning samt uppföljning och kontroll som omfattar nämndens samlade verksamhetsområde.

Nämnden redovisar ett budgetöverskott på 3,15 mnkr för 2017, vilket innebär att den av kommunfullmäktige fastställda ramen har klarats. Den faktiska budgetavvikelsen för 2017 om 3.15 mkr medför ett mindre betydande prognosfel. Prognossäkerheten bedöms därför vara tillfredsställande.

Vissa av nämndens mätbara mål saknar indikatorer där nämnden istället utvärderar måloppfyllelsen baserat på progression jämfört med tidigare år. Vi kan konstatera att åtaganden, mål och indikatorer samt genomförda åtgärder för att nå dessa kommenteras till viss del på ett tillfredsställande sätt i nämndens årsredovisning. Vi menar dock att samtliga mål bör ha indikatorer samt målvärde.

Nämnavert är att nämndens internkontrollplan bör kompletteras med verksamhetsspecifika internkontrollmoment utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys. Denna iakttagelse lämnades redan vid föregående års granskning, varför vi kan konstatera att det inte skett någon positiv förändring sedan dess.

Vår bedömning är ändå att nämnden i allt väsentligt vidtagit åtgärder för att styra, följa upp, kontrollera och rapportera tilldelat uppdrag samt att redovisat resultat är förenligt med fastställda mål.

2.2. Nämndens årsredovisning

2.2.1. Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar ett budgetöverskott på 3,15 mnkr för 2017, vilket innebär att den av kommunfullmäktige fastställda ramen har klarats. I delårsboksluten per april och augusti beräknades ett nollresultat och i uppföljning per oktober prognostiserades ett överskott på 3 mnkr. Budgetöverskottet för helåret inom förvaltningen visar varierande resultat och störst överskott är inom central förvaltning, vård- och omsorgsboenden och hemtjänst medan externa LSS och personliga assistans visar stora underskott framkommer det i årsredovisningen.

Av nämndens sammanträdesprotokoll i juni 2017 framkommer att nämnden äskat tilläggsmedel om 8 miljoner för att täcka merkostnader för externa placeringar. Ärendet bordlades. Av protokollet framkommer även att prognosen för 2017- 2020 visar ett behov av 10 nya platser inom vård- och omsorgsboenden samt 6 nya platser inom grupp- och serviceboenden per år. Idag köper vård- och omsorgsnämnden externa placeringar både inom äldreomsorgen och funktionsnedsättningsområdet främst på grund av brist på interna platser, men också då specialresurser och/eller specialkompetens saknas i kommunen.

2.2.2. Prognossäkerhet

(Mnkr)	Nettobudget	Prognos T 1	Prognos T 2	Utfall 2017	Avvik i %	Prognosfel i T 2 i %
	1 067,3	+/- 0	+/- 0	3,15	0,3	0,3

Den procentuella budgetavvikelsen är 0,3 procent vid årets slut. Det sammantagna prognosfelet i T2 uppgick till 3,15 mnkr motsvarande 0,3 procent. Den faktiska budgetavvikelsen för 2017 om 3,15 mkr medför ett mindre betydande prognosfel. Prognossäkerheten bedöms därför vara tillfredsställande.

- Vid uppföljning T1 prognostiseras ett nollresultat för helåret. I prognosen har hänsyn tagits till en central buffert på 15 miljoner kronor samt planerade åtgärder för att dämpa underskottet. Underskottet beror främst på ökade volymer inom extern personlig assistans och externa placeringar.
- Vid uppföljning T2 prognostiseras ett nollresultat för helåret. Med förutsättningar att den tilläggsbudget om 8 miljoner kronor för externa placeringar LSS som äskades av nämnden i juni godtas.

Protokollförd uppföljning av ekonomin har skett i styrelsen nio gånger under året. Utöver redovisning av delårsrapporterna fick styrelsen i anmälningsärenden presenterat sju ekonomiska uppföljningar. Av reglementet för budgetansvar och attest framgår att det åligger nämnden att kontinuerligt hålla sig underrättad om såväl kostnader och intäkter som verksamhetens utveckling. Vi bedömer att ovanstående rapporteringsfrekvens är tillräcklig.

Av årsredovisningen 2017 framkommer att vård- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott på netto 3,15 miljoner kronor. I delårsboksluten per april och augusti beräknades ett nollresultat och i uppföljningen per oktober prognostiserades ett överskott på 3,0 miljoner kronor. Inom förvaltningen finns varierande resultat och störst överskott finns inom central förvaltning, vård- och omsorgsboenden och hemtjänst medan externa placeringar LSS och personlig assistans visar stora underskott. Från protokollen framkommer det att prognosen per oktober 2017 visar ett överskott på tre miljoner kronor för helåret. Det beror på ny information från tekniska förvaltningen om att nämnden inte kommer att debiteras för varmhyra på Samariten.

2.2.3. Verksamhetsmässigt resultat

Genomförd granskning visar att protokollförd uppföljning av verksamhetens utveckling och uppföljning av mål och åtaganden har genomförts tre gånger under året utöver den uppföljning som genomförts i samband med delårsrapporteringarna.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar i sin årsredovisning bidraget till mål och budget 2017 kommunövergripande målområdena via åtaganden, nämndmål och indikatorer. Detta utifrån den sk trafikljusmodellen. Nämndens egen utvärdering visar att bidraget till måluppfyllelsen är god inom två områden och godtagbar inom fyra områden. Av 11 åtaganden är nio stycken uppfyllda och två stycken på god väg.

Vid uppföljning i årsredovisning av mätbara mål och indikatorer anges 2017 års samt till viss del tidigare års utfall och målvärde. Vidare saknar vissa mätbara mål indikatorer där nämnden istället utvärderar måluppfyllelsen baserat på progression jämfört med tidigare år. Vi revisorernas träff med nämnden uppgavs att nämnden, i samband med att det på kommunövergripande nivå fattas beslut om hur kommunen ska arbeta med målstyrningen, ska se över målstyrningsprocessen. Nämndens ambition är att minska antalet mål och säkerställa att de mål som väljs mäts och utvärderas det som är intentionen

Vidare framkommer av vård- och omsorgsnämndens sammanträdesprotokoll att nämnden godkände den av förvaltningen upprättade rutinen för ansökan av statsbidrag och andra bidrag, vilket innebär att nämnden uppfyllt kommunfullmäktiges uppdrag som **angavs i ”Budget 2017 med flerårsplan 2018-2020”**. Nämnden har även i delårsrapport 2 föreslagit om möjliga effektiviseringar som ska göras i ram inför 2018 i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag för året.

Vi kan konstatera att åtaganden, mål och indikatorer samt genomförda åtgärder för att nå dessa kommenteras till viss del på ett tillfredsställande sätt i nämndens årsredovisning. Vi menar dock att samtliga mål bör ha indikatorer samt målvärde.

2.3. Lägesrapporter

2.3.1. Mål- och kvalitetsarbete

Som tidigare nämns i nämndens årsredovisning finns en uppföljning och resultatredovisning av de kommungemensamma målen i mål och budget 2017 och nämndens åtaganden utifrån dessa. En aggregerad sammanställning av måluppfyllelsen kring dessa mål finns i kommunens samlade årsredovisning. Utifrån protokollen framgår att förvaltningschefen eller annan representant från förvaltningen informerar om vad sker i verksamheten vid varje nämndssammanträde.

I årsredovisningen framgår att det i september infördes ett vårdplaneringsteam i syfte att öka kvaliteten för medborgarna och effektivisera handläggningsprocessen. Omorganisationen var ett led i förberedelserna inför den nya lag som trädde i kraft 1 januari 2018 avseende samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

I övrigt hänvisas till kommentarerna i delavsnittet om det verksamhetsmässiga resultatet för 2017.

2.3.2. Intern kontroll

Det är nämnden, som enligt kommunallagen, har det formella ansvaret för den interna kontrollen. De förtroendevalda revisorerna ska årligen bedöma om nämnden har ett fungerande system för intern kontroll.

Nämnden antog i december 2016 en plan för intern kontroll för 2017. Planen har genomförts och återrapportering har skett till nämnden i februari 2018. Vård- och omsorgsnämnden har i sin internkontrollplan för 2017 beaktat 7 av de 14 föreslagna kontrollmomenten i den kommunövergripande planen för intern kontroll som fastställs av kommunstyrelsen. De kontrollmoment som avses har nummer 1, 2, 3, 4, 7, 8 och 9 i kommunstyrelsens kontrollplan. Totalt finns 7 kontrollpunkter som ska kontrolleras mellan en till fyra gånger per år. Rapportering av utförda kontroller görs kontinuerligt till förvaltnings-

chef samt i samband med årsredovisningen till nämnden. Dessa sju kontrollmoment avser ekonomi, HR och upphandling. Nytt kontrollmoment i internkontrollplanen 2017 är statsbidrag.

Nämnden har beaktat de obligatoriska kontrollmomenten i den kommunövergripande planen för intern kontroll som fastställt av kommunstyrelsen. Nämnd- och förvaltnings-specifika kontroller ingår även i planen, utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys vilken vi dock inte fått ta del av. Värt att nämna är att den förvaltnings-specifika internkontrollpunkt som vård- och omsorgsnämnden inkluderat i sin internkontrollplan för 2017 avser IT – inventarieredovisning av datorer. Av totalt 17 områden är åtta grönmärkade, två gulmärkade och fem områden är rödmärkade. Av kontrollmoment som inte bedöms som uppfyllda presenteras åtgärder.

Sammantaget kan vi konstatera är vård- och omsorgsnämndens arbete med intern kontroll inte är tillfredsställande då nämndens internkontrollplan för 2017 till viss del inte innehåller nämnds- eller förvaltnings-specifika kontrollmoment och har således inte föregåtts av en adekvat risk- och väsentlighetsanalys.

2.3.3. Övriga frågor

Under denna rubrik diskuterades betydelsefulla händelser under 2017. Bland annat diskuterades nya och förändrade boenden i årsredovisningen. Dels har tre nya gruppboendestäder öppnats under året samt att kommunen har sålt fastigheten Samariten. Vidare i årsredovisningen redovisas att en genomlysning och analys har genomförts inom hur verksamheten på vård- och omsorgsboende kan förbättras, med anledning av lågt resultat i Socialstyrelsens brukarundersökning. Ett förbättringsarbete kommer fortsätta för att de äldre ska känna sig trygga och nöjda med verksamheten inom vård- och omsorgsboende. Vidare har en genomlysning av att optimera måltidsmiljön på vård- och omsorgsboenden genomförts där rekommendationer för hur arbetet kan utvecklas redovisats. Nämnden har arbetat med s.k. extratjänster som tillhandahållits via AVUX för att kunna stärka och förbättra brukarnas trygghet och nöjdhet.

2.4. Framtidsperspektiv

Av protokollgranskningen framkommer att det förts diskussioner kring framtiden och fortsatta utmaningar, såsom bland annat:

- Nöjda medborgare
- Skapa bättre förutsättningar för medarbetarnas möte med medborgarna
- Självbestämmande
- Digitalisering, digitalisering kan vara en nyckel till ökat självbestämmande
- Boenden i Botkyrka, Botkyrkabor ska ha möjlighet att bo på boenden i Botkyrka
- Medledarskap

Revisionsrapport

Granskning av leverantörsregister och leverantörs- utbetalningar

Anneth Nyqvist
Nina Törling
Sofia Nylund

Mars 2018

Botkyrka kommun

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	3
2.	Inledning	6
2.1.	Bakgrund	6
2.2.	Revisionsfråga och kontrollmål.....	6
2.3.	Revisionsmetod och avgränsningar	6
2.4.	Inhämtning av data	7
3.	Leverantörsregister	8
3.1.	Rutiner för löpande seriositetskontroll av leverantörer.....	8
3.1.1.	Verifiering.....	8
3.2.	Kontroll av bluffföretag	8
3.2.1.	Verifiering.....	8
3.3.	Rutiner för förändring av leverantörsregister	8
3.4.	Analys av eventuella dubletter bland leverantörer.	9
3.4.1.	Verifiering.....	9
3.5.	Förekomst av ogiltiga organisationsnummer	9
3.5.1.	Verifiering.....	9
3.6.	Förekomst av inaktiva uppgifter	10
3.6.1.	Verifiering.....	10
3.7.	Leverantörer med bankkonton.....	10
3.7.1.	Verifiering.....	10
3.8.	Bedömning	10
3.9.	Rekommendationer.....	11
4.	Leverantörsutbetalningar	12
4.1.	Rutiner för löpande seriositetskontroll	12
4.2.	Analys för att identifiera dubbla utbetalningar.....	12
4.2.1.	Verifiering.....	12
4.3.	Identifiering av leverantörer med få leverantörsfakturer	12
4.3.1.	Verifiering.....	12
4.4.	Identifiering av leverantörer med stora kreditposter	13
4.4.1.	Verifiering.....	13
4.5.	Bedömning	13
5.	Behörighetshantering.....	15
5.1.	Det finns en aktuell attestförteckning/attestkort avseende attest av ekonomiska transaktioner	15
5.2.	Förtroendeskadliga utbetalningar.....	15
5.3.	Bedömning	15

6.	Avtalskontroll	16
6.1.	Rutiner/kontroller som säkerställer att inköp av varor och tjänster sker i enlighet med kommunens regler och lagstiftningen finns och tillämpas.	16
6.1.1.	Verifiering	16
6.2.	Rutiner/kontroller som säkerställer hög avtalstrohet finns och tillämpas..	17
6.3.	Rutiner/kontroller som säkerställer att upphandlade avtal efterlevs, finns och tillämpas (avser priser, leveransvillkor osv)	18
6.4.	Rutiner för kontinuerlig uppföljning av avtal finns och tillämpas.....	18
6.5.	Bedömning	18

1. *Sammanfattande bedömning och rekommendationer*

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning avseende rutiner kring leverantörsregister och hantering av inköp och leverantörsfakturor för perioden 1 januari till 31 oktober 2017. Granskningen syftar till att bedöma om Kommunstyrelsen och nämnderna har en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörer och leverantörsfakturor. Granskningen tar sin utgångspunkt i SKYREVS´s utkast till vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningen är att den interna kontrollen endast delvis är tillräcklig och att det inom vissa områden bör vidtas åtgärder i syfte att ytterligare stärka kontrollen. Den sammanfattande bedömningen grundar sig på avstämningen mot kontrollmålen för respektive del i granskningen. Avstämningen mot kontrollmålen framgår nedan per respektive del.

Leverantörsregistret

Utifrån genomförd granskning av leverantörsregistret gör vi bedömningen att den interna kontrollen avseende hanteringen av leverantörsregistret delvis är tillräcklig. Inom vissa områden bör den interna kontrollen stärkas. Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

- Det finns upprättade rutiner för uppläggning av nya leverantörer, däribland rutin för seriositetskontroll. Det finns en begränsning i vem eller vilka som kan lägga upp nya leverantörer, totalt är det fem personer som har den möjligheten.
- En enskild medarbetare kan lägga upp samt ändra leverantörsuppgifter i leverantörsregistret. Både upplägg respektive förändring av leverantörsuppgifter loggas dock i en förändringslogg där det framgår vem som genomförde förändringen samt när (datum). Ingen regelbunden analys av leverantörsregistrets förändringslogg sker för att upptäcka felaktiga förändringar.
- Det finns ingen rutin för regelbunden städning eller genomgång av leverantörsregistret. Vid genomgång av leverantörsregistret noteras till exempel att det finns upplagda leverantörer (aktiebolag) utan angivna, eller felaktigt angivna, organisationsnummer.
- Det förekommer ett stort antal dubletter i leverantörsregistret.
- Kommunens leverantörsregister innehåller tre leverantörer som återfinns på Svensk handels varningslista. En av dessa leverantörer var

passivsatt/spärrad. Inga inköp har gjorts från dessa leverantörer under granskningsperioden.

Leverantörsutbetalningar

Utifrån genomförd granskning av leverantörsutbetalningar gör vi bedömningen att den interna kontrollen avseende leverantörsutbetalningar delvis är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på bl.a. följande iakttagelser:

- Det finns rutiner för löpande seriositetskontroll.
- Inga felaktiga dubbla utbetalningar till leverantörer har noterats.
- Inga utbetalningar till s.k. bluffföretag har noterats.
- Analysen visar på att det görs småinköp från ett stort antal leverantörer. Vi har identifierat 1 518 leverantörer med vilka kommunens endast haft en transaktion under granskningsperioden. Av dessa understiger 1022 av transaktionerna 10 000 kr. Dessa småinköp kan vara en indikation på att det görs avsteg från kommunens upphandlings- och inköpsriktlinjer.

Behörigheter

Utifrån den översiktliga granskningen av behörigheter gör vi bedömningen att den interna kontrollen är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på bl.a. följande iakttagelser:

- Det finns rutiner för upprättande av aktuella attestförteckningar. Rutinen har dock inte kontrollerats i denna granskning.
- I vår analys av om attestanter och förtroendevalda har funktionärsroll i registrerade bolag och om inköp skett till kommunen från dessa bolag noterades inga avvikelser.

Avtalskontroll

Utifrån den översiktliga granskningen av avtalskontroll gör vi bedömningen att den interna kontrollen delvis är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på bl.a. följande iakttagelser:

- Det finns dokumenterade rutiner för inköp och upphandling.
- Uppföljning av avtalstroheten görs årligen och rapporteras till kommunstyrelsen. Enligt uppgift görs det även olika typer av stickprov samt kontroller för att säkerställa att leverantörerna uppfyller de krav som ställs i upphandlingarna.
- Vår verifiering visar på avvikelser gällande följsamhet till kommunens riktlinjer och gällande lagstiftning avseende direktupphandlingsgränser (ett fall) samt krav på direktupphandlingsdokumentation (fem fall).

Utifrån granskningen lämnar vi följande rekommendationer:

- Kommunstyrelsen bör använda möjligheten att analysera och kontrollera loggar över förändringar i leverantörsregistret.
- En spärr i ekonomisystemet för att säkerställa att leverantörer med ogiltiga leverantörsnummer inte kan registreras bör införas.
- Inför en rutin för regelbunden genomgång av leverantörsregistret i syfte att säkerställa att leverantörsregistret är fullständigt och aktuellt.
- Dokumenterade rutiner som säkerställer efterlevnad av avtal bör utarbetas och kontroller av avtalstrohet bör utökas och göras mer frekvent än vid ett tillfälle per år.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Inköpskostnader utgör en stor del av Botkyrka kommuns externa kostnader vilket innebär att väsentligheten är hög. Det finns också risker förknippade med inköp och hantering av leverantörsfakturor. I den centrala hanteringen kan det finnas risk för att registerhållning och hanteringen av leverantörsregistret i övrigt inte alltid fungerar som avsett. Då ansvaret för inköp, attest och kontering av leverantörsfakturor är decentraliserat finns en ökad risk för att kontroll av inköp och utbetalningar inte i alla delar har en tillfredsställande följsamhet till tecknade avtal. Det kan vara svårt att i alla delar upprätthålla kompetens och enhetlighet i kontrollerna.

Som ett led i den årliga granskningen av Kommunstyrelsen och nämnderna, har revisorerna beslutat om en granskning av leverantörsfakturor bland annat i syfte att identifiera eventuella oegentligheter.

Granskningen består av en kvantitativ del och en kvalitativ del. I den kvantitativa delen genomförs dataanalyser av samtliga leverantörstransaktioner. I den kvalitativa delen valideras resultaten av dataanalyserna genom stickprov som följs upp med Botkyrka kommun.

2.2. Revisionsfråga och kontrollmål

Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Har Kommunstyrelsen och nämnderna en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörer och leverantörsutbetalningar?

2.3. Revisionsmetod och avgränsningar

Granskningen har skett genom inledande intervjuer med berörda tjänstemän. En registeranalys har genomförts utifrån leverantörregistret. Därefter har genomgång skett av kommunens riktlinjer och rutiner för hantering av leverantörer och behörigheter i ekonomisystemet samt för avtalstrohet. En förteckning över roller och behörigheter har erhållits för varje nämnd/förvaltning. Med utgångspunkt i denna har ett urval av roller/behörigheter stämts av mot underliggande behörighetsblanketter och attestkort. Kontroll har genomförts mot Bolagsverkets register avseende funktionärsroller i företag för attestanter och förtroendevalda. Kontroll har skett avseende efterlevnaden av ett urval upphandlade avtal.

Granskningen avgränsas till att omfatta Kommunstyrelsen och i tillämpliga delar nämnderna.

Granskningsresultatet, per kontrollmål, redovisas i ett sammanhållet avsnitt med vidhängande analys och kommentarer. Vidare finns ett avsnitt med

sammanfattande bedömning och rekommendationer. Det senare avsnittet återfinns först i revisionsrapporten.

2.4. Inhämtning av data

Analyserna har utförts på filer och material tillhandahållet av kommunen. Följande filer ligger till grund för analysen:

- Leverantörsregister för hela kommunen, per 2017-10-31
- Girotransaktioner för perioden 2017-01-01 – 2017-10-31
- Leverantörsreskontra per 2017-01-01 – 2017-10-31

3. *Leverantörsregister*

3.1. *Rutiner för löpande seriositetskontroll av leverantörer*

Det finns upprättade rutiner upplägg av nya leverantörer hos kommunen som innehåller rutiner avseende seriositetskontroll. Vid upplägg av leverantör kontrollerar handläggaren bland annat bankgiro/plusgiro, F-skatt och organisationsnummer. Enligt uppgift sker ovanstående kontrollaktiviteter i första hand mot Inyett1.

Seriositetskontroll görs således alltid först efter att ett inköp gjorts, ej innan.

3.1.1. *Verifiering*

Analysen syftar till att identifiera transaktioner till bolag som är varningslistade enligt Svensk Handel Varningslistan genom matchning av organisationsnummer. Analysen visade att inga utbetalningar gjorts till företag på Svensk Handels varningslista under granskningsperioden.

3.2. *Kontroll av bluffföretag*

3.2.1. *Verifiering*

Vi har genomfört en analys för att identifiera om det finns leverantörer i leverantörsregistret som återfinns i Svensk handels varningslista.

I analysen noterade tre organisationsnummer som återfinns i Svensk Handels varningslista. En av leverantörerna var spärrad/passivsatt. Ingen utbetalning har dock gjorts till någon av dessa leverantörer under granskningsperioden (se mer under avsnitt leverantörsutbetalningar).

Utöver ovanstående noterades även att ett bankgiro på Svensk Handels varningslista återfanns på tre leverantörer i leverantörsregistret. Samtliga av dessa var dock spärrade.

3.3. *Rutiner för förändring av leverantörsregister*

Det går inte att ta bort leverantörer som kommunen inte längre handlar av eftersom historiken försvinner, däremot kan de spärras. Rutiner för att spärra leverantörer efter en viss tid saknas dock. Vid intervjuer framkommer att kommunen i samband med upphandling av affärssystem avser att se över rutiner för att spärra och passivsätta leverantörer.

¹ System för kontroll av betalfiler i olika avseenden.

Användare med *systemanvändarbehörighet* kan lägga upp nya leverantörer. Enligt uppgift har fem personer sådan behörighet. Ingen av dessa personer har beslutsattest. Tre av dessa har behörighet att skicka utbetalningsfilen till banken, men gör det inte i praktiken utan det görs av andra personer. Vid utbetalning är det en person som skapar och en annan person som signerar filen. Avstämning av kassan och balanskonton avseende leverantörsbetalningar sker av en annan person än de som lägger upp leverantörer eller godkänner betalningen.

Vid uppläggnings av en ny leverantör krävs ingen tvåhandsprincip och enligt uppgift saknas denna funktion i systemet. Det går inte att radera en leverantör, i betalningen **kan man välja "aktiv, passiv eller spärrad"**. Leverantörer som finns på svarta listan eller av annan anledning bedöms som oseriös spärras. I övrigt finns ingen rutin för när en leverantör ska spärras, exempelvis att spärra leverantörer som inte har varit aktiva senaste åren. Samtliga med systemanvändarbehörighet kan låsa upp en tidigare spärrad leverantör. Vi har noterat att det går att spåra samtliga ändringar som skett, vem som har gjort ändringarna samt när. Kommunen har dock inte som rutin att ta ut loggar i avsikt att kontrollera och analysera vilka förändringar som gjorts i leverantörsregistret. Vid intervjuer framkommer att kommunen avser att ta fram rutin för detta.

3.4. Analys av eventuella dubletter bland leverantörer.

Analysen syftar till att identifiera förekomsten av dubbelregistreringar av leverantörer i leverantörsregistret. Dubbelregistrerade leverantörer är primärt en ordningsfråga för kommunen och kan försvåra uppföljning av inköp och också leda till felaktiga utbetalningar. Det kan även få till följd att kontroll av fakturadubletter i leverantörsfakturasystemet inte fungerar som avsett.

Analysen tar ut alla leverantörer med dubbla leverantörsnummer och leverantörsnamn i leverantörsregistret.

3.4.1. Verifiering

Botkyrka kommun hade totalt 9002 leverantörer i leverantörsregistret per granskningstillfället. Analysen visar på att stort antal dubletter: totalt 80 leverantörer är upplagda mer än en gång och vi noterar att det finns en leverantör som är upplagd 33 gånger. Vid avstämning med kommunen uppges det bero på att denna leverantör har factoring och när det görs en ändring på factoringleverantören (såsom byte av leverantör, adressändring m.m.) så skapas en ny rad i leverantörsregistret.

3.5. Förekomst av ogiltiga organisationsnummer

3.5.1. Verifiering

En sökning har gjorts efter organisationsnummer med avvikande kontrollsiffra. Sökningen har utförts på alla leverantörsfakturer i fakturatransaktionerna samt leverantörsregistret.

Följande har noterats:

- I leverantörsregistret finns 34 leverantörer registrerade utan organisationsnummer. En av dessa är passivsatt/spärrad.
- I leverantörsregistret finns sju leverantörer med ogiltiga organisationsnummer (felaktigt antal siffror). Ingen av dessa leverantörer är spärrade.
- Bland utbetalningarna under granskningsperioden noterade en utbetalning till en leverantör med ogiltigt organisationsnummer. Utbetalningen uppgick till 1680 kr.

3.6. Förekomst av inaktiva uppgifter

3.6.1. Verifiering

En sökning har gjorts för att kontrollera om det finns inaktiva uppgifter i leverantörsregistret, bl.a. har vi kontrollerat om det finns inaktiva bank- eller postgiro, eller om det finns bank- eller postgiro som inte matchar med angivet organisationsnummer. I stickprovet kontrollerades 25 leverantörers bankgiro och 25 leverantörers postgiro. Resultatet av kontrollen presenteras nedan:

- Av 25 kontrollerade bankgiro var två stycken inaktiva. Det fanns heller inget annat bankgiro registrerat på dessa leverantörers organisationsnummer. Ingen av leverantörerna var spärrade/passivsatta i leverantörsregistret.
- Av 25 kontrollerade plusgiro var tolv stycken inaktiva. En av leverantörerna hade ett annat postgiro. Ingen av leverantörerna var spärrade/passivsatta i leverantörsregistret.

3.7. Leverantörer med bankkonton

Utöver bank- och plusgiro kan en leverantör använda sig av bankkonton för betalning av fakturan. Nackdelen med bankkonton för kommunen är dock att kommunen inte kan se vem som äger bankkontot på grund av banksekretessen, vilket försvårar uppföljningen vid till exempel en felaktig leverantörsutbetalning.

När det gäller utbetalning till privatpersoner behöver bankkontobetaling naturligtvis användas.

3.7.1. Verifiering

För 25 leverantörer som har ett bankkontonummer registrerat har vi kontrollerat om dessa har ett bank- eller plusgiro. Kontrollen visade att elva av dessa har ett bank- eller plusgiro.

3.8. Bedömning

Utifrån genomförd granskning av leverantörsregistret gör vi bedömningen att den interna kontrollen avseende hanteringen av leverantörsregistret delvis är tillräcklig.

Inom vissa områden bör den interna kontrollen stärkas. Bedömningen grundar sig på följande iakttagelser:

- Det finns upprättade rutiner för uppläggning av nya leverantörer, däribland rutin för seriositetskontroll. Det finns en begränsning i vem eller vilka som kan lägga upp nya leverantörer, totalt är det fem personer som har den möjligheten.
- En enskild medarbetare kan lägga upp samt ändra leverantörsuppgifter i leverantörsregistret. Både upplägg respektive förändring av leverantörsuppgifter loggas dock i en förändringslogg där det framgår vem som genomförde förändringen samt när (datum). Ingen regelbunden analys av leverantörsregistrets förändringslogg sker för att upptäcka felaktiga förändringar.
- Det finns ingen rutin för regelbunden städning eller genomgång av leverantörsregistret. Vid genomgång av leverantörsregistret noteras till exempel att det finns upplagda leverantörer (aktiebolag) utan angivna, eller felaktigt angivna, organisationsnummer, samt leverantörer med inaktiva BG/PG.
- Det förekommer ett stort antal dubletter i leverantörsregistret.
- Det finns ett antal leverantörer som har ett bankkonto registrerat trots att dessa har BG/PG.
- Kommunens leverantörsregister innehåller tre leverantörer som återfinns på Svensk handels varningslista. En av dessa leverantörer var passivsatt/spärrad. Inga inköp har gjorts från dessa leverantörer under granskningsperioden.

3.9. *Rekommendationer*

Utifrån genomförd granskning och gjorda bedömningar lämnar vi följande rekommendationer i syfte att stärka den interna kontrollen avseende hanteringen av leverantörsregistret:

- Inför rutin för regelbunden genomgång av leverantörsregistret i syfte att säkerställa att leverantörsregistret är fullständigt och aktuellt.
- Eftersom kommunen inte kan kontrollera vem som är innehavare av ett bankkonto, till exempel vid betalning till fel bankkontonummer, rekommenderar vi kommunen att upprätta riktlinjer för utbetalning till bankkonto i syfte att minska antalet leverantörer med bankkontonummer. När det gäller utbetalning till privatpersoner behöver bankkontobetalning naturligtvis användas.

4. *Leverantörsutbetalningar*

4.1. *Rutiner för löpande seriositetskontroll*

Även efter att leverantören är upplagd och finns i leverantörsregistret görs seriositetskontroller vid varje betalning till leverantören. Detta sker i samband med att betalningsfilen skickas iväg till banken. Samtidigt som betalningsfilen skickas iväg till banken skickas den även till Inyett som inom några sekunder analyserar betalningsfilen och via mejl återkopplar till kommunen, som sedan har möjlighet att stoppa utbetalningen om det skulle behövas.

Om bluffakturor upptäcks skickas det ut information till verksamheten om att vara uppmärksamma och inför sommaren skickas det ut information med varning för oseriösa leverantörer och bluffakturor.

4.2. *Analys för att identifiera dubbla utbetalningar*

Analysen syftar till att identifiera potentiella betalningar av samma faktura mer än en gång. Matchning sker i kombination av leverantörsnummer, fakturanummer, fakturabelopp och förfalldatum. Endast betalda leverantörsfakturor ligger till grund för denna analys.

4.2.1. *Verifiering*

I analysen identifierades 92 potentiella dubbelbetalningar. Av dessa kontrollerades 15 utbetalningar och i samtliga fall hade en av fakturorna makulerats.

4.3. *Identifiering av leverantörer med få leverantörsfakturor*

Enligt kommunens riktlinjer för upphandling och inköp ska det inför varje inköp göras en kontroll om ramavtal finns. Vidare framgår att ramavtalen är bindande och att kommunens verksamheter är skyldiga att använda de upphandlade ramavtalen vid inköp som omfattas av ramavtalet och där behovet kan tillgodoses av ramavtalet. Vid eventuella avsteg från tecknade ramavtal ska alltid skälen för detta dokumenteras i en tjänsteanteckning.

4.3.1. *Verifiering*

I genomförd analys har vi identifierat 1 518 leverantörer med vilka kommunens endast haft en transaktion under granskningsperioden. Av dessa understiger 1022 av transaktionerna 10 000 kr. Detta kan vara en indikation på att många småinköp görs och att det därmed görs avsteg från kommunens upphandlings- och inköpsriktlinjer.

4.4. Identifiering av leverantörer med stora kreditposter

Analysen syftar till att identifiera bokförda kreditnotor. Analysen har utförts i två steg. Den första delen omfattar krediteringar summerat per leverantör medan den andra delen omfattar samtliga krediteringar på detaljnivå, dvs. per faktura.

4.4.1. Verifiering

I analysen har vi noterat två krediteringar från samma leverantör som avviker från övriga, se nedan:

Period	Belopp
2017-06-02	-142 500 000 kr
2017-08-29	-142 500 000 kr

Leverantören uppges vara en av kommunens upphandlade leverantörer men som inte utfört tjänster i så stor utsträckning (ca 3,6 mnkr under jan-okt 2018). Enligt uppgift från verksamheten uppmärksammades felaktigheten direkt och kontakt togs med leverantören, som skrivit in fel summa på fakturan. Vi noterar dock att leverantören skickat, inte bara en utan två likadana, felaktiga fakturor med ca tre månaders mellanrum.

I analysen har vi även uppmärksammat tre leverantörer med ett stort antal kreditfakturor under granskningsperioden, se nedan:

- Leverantör A – 30 kreditfakturor till ett värde av 13 986 863 kr. Förklaras av att leverantören i omgångar skickat fakturor utan moms och sedan med felaktig moms. Enligt uppgift har dock beloppen exklusive moms hela tiden varit detsamma.
- Leverantör B – 51 kreditfakturor till ett värde av 1 342 527 kr. Förklaras av att leverantören hade fakturerat felaktigt pris under två månader.
- Leverantör C – 27 kreditfakturor till ett värde av 1 168 455 kr. Ingen särskild förklaring. Däremot uppges antalet kreditfakturor i förhållande till totalt antal fakturor uppgå till under två procent.

4.5. Bedömning

Utifrån genomförd granskning av leverantörsutbetalningar gör vi bedömningen att den interna kontrollen avseende leverantörsutbetalningar delvis är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på bl.a. följande iakttagelser:

- Det finns rutiner för löpande seriositetskontroll av leverantörer i och med den kontroll som görs av Inyett.
- Inga felaktiga, dubbla utbetalningar till leverantörer har noterats.
- Analysen visar på att det görs småinköp från ett stort antal leverantörer. Vi har identifierat 1 518 leverantörer med vilka kommunens endast haft en

transaktion under granskningsperioden. Av dessa understiger 1022 av transaktionerna 10 000 kr. Dessa småinköp kan vara en indikation på att det görs avsteg från kommunens upphandlings- och inköpsriktlinjer.

5. Behörighetshantering

5.1. *Det finns en aktuell attestförteckning/attestkort avseende attest av ekonomiska transaktioner*

Vi har gjort en översiktlig analys över antalet beslutsattestanter i ekonomisystemet och kan konstatera att det finns 310 personer med beslutsattest. Vi bedömer att det är ett rimligt antal beslutsattestanter mot bakgrund av kommunens storlek.

Förvaltningschefen ansvarar för att utse beslutsattestanter. Förvaltningschef ansvarar för att upprätta och hålla en aktuell förteckning över utsedda beslutsattestanter. Av förteckningen ska det tydligt framgå omfattningen av attesträtten inklusive beloppsgränser. Nämnden ska årligen, i samband med beslut om internbudget, informeras om utsedda beslutsattestanter och ersättare för dessa. Aktuell förteckning över beslutsattestanter ska förvaras centralt på respektive förvaltning samt lämnas till kommunens centrala ekonomienhet. Vid förändringar under året ska blankett för bekräftelse av attestuppdraget lämnas till kommunens centrala ekonomienhet.

Vid intervjuer har det framförts att den centrala ekonomienheten är noga med att det finns aktuella attestförteckningar från förvaltningarna. Vid utanordningar görs manuella kontroller mot attestförteckningarna.

5.2. *Förtroendeskadliga utbetalningar*

Samtliga förtroendevalda och personer med attesträtt har kontrollerats mot Bolagsverket. För de bolag där vi identifierat engagemang från förtroendevald eller attestant har en kontroll genomförts mot kommunens leverantörsregister. Kontrollen visar att det finns sex leverantörer där någon attestant eller förtroendevald har en funktionärsroll. Till två av dessa leverantörer har inga utbetalningar gjorts under 2016 och 2017. För övriga fyra leverantörer har vi kontrollerat vad som köpts samt vem som har beslutsattesterat fakturorna. Inga avvikelser noterades.

5.3. *Bedömning*

Utifrån den översiktliga granskningen av behörigheter gör vi bedömningen att den interna kontrollen är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på bl.a. följande iakttagelser:

- Det finns rutiner för upprättande av aktuella attestförteckningar. Rutinen har dock inte kontrollerats i denna granskning.
- I vår analys av om attestanter och förtroendevalda har funktionärsroll i registrerade bolag och om inköp skett till kommunen från dessa bolag noterades inga avvikelser.

6. Avtalskontroll

6.1. *Rutiner/kontroller som säkerställer att inköp av varor och tjänster sker i enlighet med kommunens regler och lagstiftningen finns och tillämpas.*

Upphandlings- och inköspolicy har fastställts av kommunfullmäktige 2017-05-23. Av denna framgår att policyn, riktlinjer och regler innehåller de principer som ska gälla för all upphandling och alla inköp av varor, tjänster och entreprenader i Botkyrka kommun. Policyn ska säkerställa att inköp och upphandlingar som genomförs utförs affärsmässigt och i enlighet med gällande lagstiftning för offentlig upphandling samt övriga för upphandlingsområdet och för respektive verksamhetsområde styrande lagar och författningar.

Kommunstyrelsen har fastställt riktlinjer för upphandling och inköp 2017-05-23 där det bl.a. framgår att riktlinjerna är avsedda att förtydliga och utveckla bestämmelserna i policyn. Riktlinjerna gäller alla inköp och upphandlingar av varor, tjänster och entreprenader. Upphandling definieras som köp, leasing, hyra eller hyrköp. Av punkt 8 i riktlinjerna framgår roller och ansvar för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, kommunchef, förvaltningschefer och verksamhetschefer. Exempelvis framgår att nämnd ska fastställa delegations- och verkställighetsförteckning som omfattar inköps- och upphandlingsärenden för nämndens verksamhetsområde. Vidare framgår att verksamhetsansvarig chef ansvarar för att säkerställa att alla medarbetare som beställer varor och tjänster eller genomför direktupphandlingar har nödvändig kompetens samt följer kommunens upphandlings- och inköspolicy, tillämpningsanvisningar och riktlinjer samt övriga styrdokument som gäller för kommunens inköp och upphandlingsverksamhet.

Det finns även olika rutinbeskrivningar på kommunens intranät.

6.1.1. *Verifiering*

Inom ramen för granskningen har vi kontrollerat om inköp från tolv leverantörer har hanterats korrekt utifrån kommunens regler och gällande lagstiftning. Utvalet innefattar leverantörer där endast ett inköp gjorts under granskningsperioden och där inköpet överstiger 100 tkr. Resultatet presenteras i tabellen nedan:

Lev namn	Belopp	Antal fakturor	Korrekt hanterad
Leverantör 1	2 829 375,00	1,00	Ja
Leverantör 2	2 437 500,00	1,00	Delvis ²
Leverantör 3	1 181 500,00	1,00	Ja
Leverantör 4	784 052,33	1,00	Ja
Leverantör 5	525 000,00	1,00	Ja
Leverantör 6	410 000,00	1,00	Nej
Leverantör 7	351 060,00	1,00	Ja
Leverantör 8	334 183,00	1,00	Nej
Leverantör 9	328 500,00	1,00	Ja
Leverantör 10	287 500,00	1,00	Nej
Leverantör 11	232 624,00	1,00	Nej
Leverantör 12	227 093,00	1,00	Nej

Av tabellen framgår att hälften av granskade inköp bedöms vara korrekt hanterade.

För fem leverantörer där inköp gjorts under direktupphandlingsgränsen, men över 100 tkr, saknades dokumentation över direktupphandlingen.

6.2. *Rutiner/kontroller som säkerställer hög avtalstrohet finns och tillämpas*

Upphandlingsenheten mäter för närvarande förvaltningarnas avtalstrohet årligen och resultatet rapporteras till kommunstyrelsen och respektive nämnd. Uppföljningen ska ingå som en del i nämndernas årsredovisning och en sammanställning görs till kommunstyrelsen. Under 2018 är ambitionen att genomföra uppföljningar kvartalsvis.

En avtalscontroller har tillsatts för att genomföra dels intern kontroll inom området, dels för att kontrollera att leverantörerna uppfyller de krav som ställs i upphandlingarna. Det görs även kontroller av att varor/tjänster köps från rätt avtal.

Olika stickprovskontroller görs löpande. Controller träffar förvaltningarna och går igenom avvikelser och ger förslag till förbättringar.

Utöver avtalstrohetsanalyserna och uppföljning av policy och riktlinjer ämnar kommunen säkerställa hög avtalstrohet genom information och utbildning. Exempelvis genomförs informationsträffar och utbildning för samtliga förvaltningars ledningsgrupper och utbildning i verktyget för genomförs löpande.

² Upphandlingsenheten genomförde, på uppdrag av en förvaltning, en upphandling avseende denna men fick inga anbud. Förvaltningen rekommenderades därför att genomföra ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering (vilket är möjligt då inga anbud inkommit). Bedömningen delvis beror på att förvaltningen inte inkommit med någon dokumentation avseende detta. Köpet har uppmärksammats i upphandlingsenheten internkontroll.

På kommunens intranät finns aktuella policys och rutinbeskrivningar tillgängliga. Åtkomst finns till kommunens avtalsdatabas, men det finns synpunkter på sökbarheten. Upphandlingsenheten går även ut med information om nya avtal 6 gånger per år.

Det finns ett upphandlingsverktyg för direktupphandlingar över 45 tkr. Utbildning i direktupphandling genomförs löpande och ca 100 personer per år deltar.

6.3. Rutiner/kontroller som säkerställer att upphandlade avtal efterlevs, finns och tillämpas (avser priser, leveransvillkor osv).

Dokumenterade rutiner som säkerställer att upphandlade avtal efterlevs saknas. Controller genomför stickprovskontroller avseende efterlevnad av upphandlade avtal löpande. I detta ingår kontroller av att leverantörerna uppfyller de krav som ställs i upphandlingarna. Det görs även kontroller av att varor/tjänster köps från rätt avtal.

Det skickas även månadsvis ut sammanställningar till förvaltningarna över antalet nyupplagda leverantörer.

Det förekommer även att avtalsleverantörer hör av sig när de misstänker att inköp sker från andra företag.

6.4. Rutiner för kontinuerlig uppföljning av avtal finns och tillämpas.

Avtalscontroller har tillsatts för att dels genomföra intern kontroll inom området, dels för att kontrollera att leverantörerna uppfyller de krav som ställs i upphandlingarna.

6.5. Bedömning

Utifrån den översiktliga granskningen av avtalskontroll gör vi bedömningen att den interna kontrollen delvis är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på bl.a. följande iakttagelser:

- Det finns dokumenterade rutiner för inköp och upphandling.
- Uppföljning av avtalstroheten görs årligen och rapporteras till kommunstyrelsen. Enligt uppgift görs det även olika typer av stickprov samt kontroller för att säkerställa att leverantörerna uppfyller de krav som ställs i upphandlingarna.
- Vår verifiering visar på avvikelser gällande följsamhet till kommunens riktlinjer och gällande lagstiftning avseende direktupphandlingsgränser (ett fall) samt krav på direktupphandlingsdokumentation (fem fall).

2018-03-05

Anneth Nyqvist
Projektledare

Anders Hägg
Uppdragsledare

9

Delegationsbeslut(von/2017:207), von/2018:1, von/2018:82

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden noterar till protokollet att nämnden tagit del av besluten.

Sammanfattning

Förvaltningschef

G11: Avtal avseende upphörande av anställning, von/2018:82

Sektionschef:

G:5 Skriftlig varning enligt AB § 11, von/2017:207

Myndighet

Delegationsbeslut fattade av handläggare för LSS; SFB och SOL, 2018-03- 01-
2018-03-31

2018-04-25

Dnr von/2018:4

Referens

Kerstin Frimodig

Mottagare

Vård- och omsorgsnämnden

Ärenden från dialogforum

Det finns inga ärenden att redovisa.